

ΕΣΤΙΑ

ΤΟΜΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ ΕΚΤΟΣ

1883

[ΙΟΥΛΙΟΣ — ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ]

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΛΑ
ΛΑΥΡΙΩΤΟΥ
ΑΥΞΩΝ ΑΡΙΘ.

ΤΙΜΑΤΑΙ ΦΡ. 6. — ΔΒΔΕΜ. ΦΡ. 8

ΑΘΗΝΗΣ

Γ. ΚΑΣΔΟΝΗΣ, ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Γραφείον της 'Εστίας: 'Επί της Λεωφόρου Πανεπιστημίου, 89.

1883

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΙΣΤ'

Συνδρομή τριμηνία Ἐν Ἑλλάδι γρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ γρ. 20. - Αἱ συνδρομαὶ ἀρχοῦν ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου ἑξῆς. Ἔτους καὶ ἐπιπένηται - Γραφεῖον Διευθ. : Ἐπιπένηται Παιδείας 33. 11 Σεπτεμβρίου 1888

Αἱ κατωτέρω βιογραφικαὶ σημειώσεις περὶ τῶν ἐν τῷ Λυκείῳ Ἔτιον καὶ τῷ Πανεπιστημίῳ σπουδῶν τοῦ Γλάδστωνος ἐσταχυολογήθησαν ἐκ μακροῦ άρθρου, δημοσιευθέντος ἐν τῇ «Βρετανικῇ Ἐπιθεωρήσει».

Ἐφημερὴ καὶ νεανικὴ ἡλικία ΤΟΥ ΓΛΑΔΣΤΩΝΟΣ

Ἐν τῷ Λυκείῳ.

Ὁ Οὐίλιαμ Ἐθάρ Γλάδστων ἐνεγράφη εἰς τὸ Λύκειον τοῦ Ἔτιον τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1821, μετὰ τοὺς δύο προσδωτέρους αὐτοῦ ἀδελφούς, Θωμῶν καὶ Ρόβερτσον, ὄντας ἤδη μαθητὰς τῆς σχολῆς ταύτης. Ὁ Θωμᾶς ἦτο ἐν τῇ πέμπτῃ τάξει, ἐδέχθη δὲ μετὰ μικρὸν ὁ Οὐίλιαμ νὰ γείνη θεράπων (fag) αὐτοῦ. Ὅτε τὸ λεωφόρειον τοῦ Λονδίνου ἐκόμισε τοὺς τρεῖς ἀδελφούς ἀχρι τῆς πύλης τοῦ Christopher-Inn, βραχὺ ὑπελείπετο αὐτοῖς διάστημα ὅπως μεταβῶσιν εἰς τὸ ἐσκευασμένον ξενοδοχεῖον, κείμενον ἀκριβῶς πρὸς τὸ ἄλλο μέρος τῆς ὁδοῦ. Τὸ ξενοδοχεῖον τοῦτο, ὅπερ διηύθυνε γυνὴ τις, ἢ μίστρις Σχούρεϋ ἐθεωρεῖτο ὑπὸ τῶν φοιτητῶν τοῦ Λυκείου ὡς ἐπίζηλον οἶκημα ἐνεκα τῆς γειτνιασείας αὐτοῦ πρὸς τὸ περιβόητον πανδοχεῖον, τὸ γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα Christopher Inn. Ἐν τούτοις ἦτο χεῖριστον πρὸς σπουδὴν κατάλυμα καὶ θαυμασμοῦ ἀξίως εἶνε ὁ Γλάδστων καταρθώσας νὰ μελετήσῃ ἐν ταύτῃ τάξει. Τὰ λεωφόρετα, τὰ ὄχηματα, πάντοτε εἶδους ἄμαζαι προσήλανον εἰς Christopher-Inn ἐκ τῶν τσεσάρων σημάτων τοῦ ὀρίζοντος, τὴν παρασκευὴν, ἡμέραν ἀγορᾶς εἰς Ἔτιον, συνέρρον ἐκ τῶν πέριξ πάντες οἱ κτηματῆται καὶ γεωργοί, οἱ κτηνέμποροι ἤγον πρὸς πώλησιν τὰ κτήνη των, χωρὶς αἱ ἤρχοντο ὅπως μισθωθῶσιν ὡς θεραπαινίδες. Οἱ ἐν τῷ ξενοδο-

Χρ. Fags ἐν τῷ Λυκείῳ τοῦ Ἔτιον, εἰσὶν οἱ μαθηταὶ τῶν κατωτέρων τάξεων ἐκτελούντες τοῦτ' αὐτὸ ἔργον πρὸς τοὺς μαθητὰς τῶν ἀνωτέρων τάξεων. Ἐκαστος τούτων ἔχει ἑνα fag, ὅστις εἶνε δυνάμενος νὰ ὑπακούῃ εἰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ. Ἡ συνήθεια αὕτη ἐκόμισεν ἦτο ὑπὸ παρέχῃ ἀφορμὴν εἰς τυραννικὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ ἀκακώτατος τούτου ἐπάγουσα τὴν καταπίπτειν τῶν μαθητῶν ἐπὶ τῶν μεγάλων, ἀλλ' εὐτυχῶς οἱ χύριαι θέλοντες κατὰ τὸ πλεῖστον ἐπιεικέως πρὸς τοὺς ὑπερτάτους αὐτῶν.

ΤΙΜΗ 12γ. - 1888.

χειρὸς τοῦ Σχούρεϋ οἰκούντες σπουδασταὶ ὑπὸ τὰ παράθυρα αὐτῶν εἶχον θέαμα ποικίλων ἄμα καὶ θορυβῶδες, πλειστάκις δὲ ὁ ὕπνος αὐτῶν ἐταράσσετο ἐκ τῶν παράφωνων ἀσμάτων τῶν ἐξερχομένων ἐκ τοῦ coffee-room μετὰ τὰ κυνηγετικὰ δείπνα. Προσθέσατε εἰς ταῦτα τὰς κραυγὰς τῶν ἐφημεριδοπωλῶν, τῶν μακροῦς ἐρυθροῦς ἐπενδύτας φορούντων καὶ κέρας ἐν τῇ χειρὶ κρατούντων, ὅτινες ὄταν εἰς τὰ φύλλα τῶν ὑπῆρχον εἰδησίς τις πολὺ κινούσα τὸ ἐνδιαφέρον, ἔτρεχον σαλπίζοντες καὶ προσφέροντες τὰς εἰδικὰς ἐκδόσεις τῶν Καιρῶν καὶ τῶν Ἡμερησίων Χρονικῶν πρὸς ἐν σελίνιον τὸ φύλλον. Φαντάσθητε τὸν μέλλοντα πρωθυπουργὸν συντάσσοντα τὸ λατινικὸν τοῦ θέμα ἔν φ οἱ ἐφημεριδοπωλαὶ ἐκείνοι μανιωδῶς δι' ὠρυγῶν ἐξήγγελλον τὴν καρατόμησιν διαβοήτου κακαύργου.

Τὸ πανδοχεῖον ἐκεῖνο ἐσυχνάζετο πολὺ καὶ ὑπὸ τῶν μαθητῶν τῆς σχολῆς. Εἶνε δὲ ἀδύνατον νὰ φαντασθῇ τις σήμερον ὅπως τὸ κατάστημα ἐκεῖνο συνετέλει τότε εἰς τὴν διαφθορὰν τῶν μαθητῶν τοῦ Ἔτιον. Ὅτε τῷ 1815 ὁ δόκτωρ Hawtrey παρεκάλεσε τοὺς ὑποδιευθυντὰς τῆς σχολῆς (fellows), γενομένους ἰδιοκτῆτας αὐτοῦ, νὰ μὴν ἀνανεώσωσι τὴν μίσθωσιν τοῦ πανδοχείου, περιέγραψε διὰ μελανῶν χρωμάτων τὴν ὁλοθρίαν ἐπὶ τῶν ἡθῶν τῶν μαθητῶν ἐπίδρασιν αὐτοῦ. Τὸ κακὸν ἦτο ἐν ὄλῃ αὐτοῦ τῇ ἀκμῇ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ Γλάδστωνος. Οἱ μαθηταὶ ἀπεδίδρασκον ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ὅπως μεταβάντες εἰς τὸ πανδοχεῖον πῶσι. Ἄν καταλαμβάνοντο ἐκεῖ προσεποιούντο ὅτι ἐμελλον νὰ κάμωσιν ἐπίσκεψίν τινα εἰς Λονδίνον, ἢ ὅτι ἀνέμενον διὰ τοῦ λεωφορείου πρᾶγματ' αὐτῶν. Οἱ διδάσκαλοι ἐκλείον ὡς ἐπὶ τὸ καλὸ τῆς ὀφθαλμοῦς εἰς τὰ τελοῦμένα, μὴ θέλοντες νὰ προκαλῶσι τὴν ἑλικυτὰ ψεύδη. Πλειστάκις οἱ μαθηταὶ ἐμέθυον καὶ τότε κατέφευγον εἰς τὸ κατάναντι κείμενον ξενοδοχεῖον τῆς Σχούρεϋ, ὅπου ἐδίδοντο αὐτοῖς ἀντιμισθία, ἐμμετικά ἢ μουσαρῶνα εἰς ὕδωρ, διακελευμένον, ἐξ ὧν συνήρχοντο εἰς ἐαυτούς. Ὅταν τὸ Christopher ἦτο πλήρες, τὸ ξενοδοχεῖον καθίστατο παράρτημά τι τῆς μεγάλης ἀγορᾶς. Ἡ

το δε και τσον ευγερες να στείλη τις τον sag αυτου προς προμήθειαν ποτών! Οτε ουδεις των διδασκαλων εφαινετο, το παιδιον επεστρεφε τρέχον, εχον δε το princeps αυτου πληρες ζυθου η πόρτου. Το princeps ητο δοχειον απατηλόν το εξωτερικόν, φιλοτεχνηθέν δια του επικαλύμματος παλαιάς εκδόσεως, του Βιργιλίου. Εχώρει τρεις φιλας, φερόμενον δε υπό μάλης εφαινετο ως σοβαρόν βιβλίον εις φύλλον. Ο δάκτωρ Κητε εγίνωσκε βεβαίως τι επρατταν, οτε μια των ημερών ειπεν εις τους μαθητάς των κατωτέρων τάξεων: «Δεν θέλω κανεις να μεταφέρη βιβλία μεγάλα, εκδόσεις εις φύλλον. Αν ιδω κανένα μαθητήν εξω με εν τοιούτον βιβλίον θα τον μαστιγώσω».

Ητο πεπωμένον εις την ήθικην φύσιν του Γλαδστωνος να υποστή τας δοκιμασίας εις δε κατεδικάσεν αυτον ο κινδυνώδης χαρακτήρ των περιβαλλόντων αυτον. Αλλ ηδυνήθη η αντίστη εις τον πειρασμόν, ως και ο συνοικισ αυτου Γεώργιος Σελβίν, ο μέλλων επισκοπος της Νέας Ζηλαντίας, οστις εγένετο εις των καλλιστών φίλων αυτου. Οι δυο ουτοι μαθηται και οι αδελφοι των — διότι οι δυο Σελβίν και οι τρεις Γλαδστωνες εισιν άξιοι των αυτων, επείναι — παρέμειναν άμαιοι εν μέσσι της διαπόρρξ των συμμαθητών αυτων.

Θα φανή γωις παραδόξον ότι ο μέλλων υπουργός των οικονομικών (ο μέγιστος των οικονομολόγων εποχής καθαρώς οικονομολογικής) δεν έμαθε τα μαθηματικά εν Έτον, και ότι μόλις εδιδάχθη αυτί τα πρώτα στοιχία της Αριθμητικής. Οτε ο Ναπολέων Βοναπάρτης έσπουδαζεν εν τη σχολή του Βολέν, καθηγητής τος προείπεν αυτώ ότι ουδέποτε ηρ χειρή καλός αξιωματικός ένεκα της αλίτης προς τα μαθηματικά κλίσεώς του. Τιακήτή πρόρρησις δεν ητο δυνατόν να γεινη, ητοι του Γλαδστωνος απλουστατα, διότι δεν υπηρχε καθηγητής των μαθηματικών εν τη σχολή. Μόνον αι τρισαρες πράξεις της αριθμητικής εδιδάσκοντο υπό ταγματάρχου τινός Χέβτερ, εις τας παραδόσεις του δε μετέβαινον μόνον οι των κατωτέρων τάξεων μαθηται, αφού ο εμαυθών και ουτοι την διαίρεσιν ο ταγματάρχης δεν άνοσγει πλέον. (Δεν προί του τι ητο το Λυκειον του Έτον κατά τους χρόνους εκείνους δυναται να σηματοποιή τις μανθάνων ότι, από τω 1836 ο αιδεσιμώτατος Στέβεν Χάουτβέυ ειδήθη εν εις την σχολήν ως καθηγητής των μαθηματικών, δεν έπετραπή αυτώ η μόνον ως εκτακτος καθηγητής να παραδίδη, και μόνον εις τους τριακοντα πρώτους μαθητάς της σχολής, διότι ο ταγματάρχης Χέβτερ εφαινετο εχών συμφρόν να ωσιν άρκηθείς οι χυρτά. Επί τέλους,

ο κ. Χάουτβέυ ήναγκάσθη να καταβάλη τω ταγματάρχη χορηγίαν 200 λιρών στερλινών κατ' έτος όπως παύση ανθιστάμενος εις την διάδοσιν του Ευκλείδου και της άλγεβρας.

Εις των καθηγητών του Έτον, ο δάκτωρ Κητε, όσον προς και ευπροσήγορος ητο εν τω κατ' ιδίαν βίω αυτου, τοσούτω τραχύς και αστηρός ητο προς τους μαθητάς. Η μανία αυτου του μαστιγούν υπερβαινε πών όριον, επειδή δε ουδεις των μαθητών, δω συνेतός και αν ητο, ητο άπηλλαγμένος του κινδύνου της μαστιγώσεως, τασίς τις προς άπειθειαν καταλάμβανεν εκείνους αιτινες ησθάνοντο επικειμένην την τιμωρίαν, δίχως το παράπαν να πταίσωσι. Εν τινι περιστάσει ο Γλαδστων, πρωτοσχολος ών της τάξεώς του, ελησμώνησε να σημειώση το όνομα ενός των συμμαθητών του βραδύνακτος, να έλθη. Αμέσως ο Κητε προσέταξε να φέρουν τους λεπτούς κλαδίσκους δι' ών έτελετο η μαστιγώσις, κατηγορών του Γλαδστωνος ότι προδίδωκε την εμπιστοσύνην του ανατεθέντος αυτώ καθήκοντος, εν φ' ουτός άπλουδ λάθος μνήμης διέπραξε.

— Με συγχωρείτε, κυρία, ειπεν ο μέλλων πρωθυπουργός, δεκατετραέτης τότε, η ύπηρεσία μου ως πρωτοσχολου θα ητο ύπηρεσία εμπιστοσύνης, αν μόνος μου την εζήτουν, αλλά μοι επειλήθη.

Ο Κητε ηδύνατο να απαγήση ότι και αι ύπηρεσίαι του αστυνόμου και του δικαστου εισιν επιβραβημέναι εις τους εκτελούντας αυτάς, άλλ' ότι εκ τούτου δεν έπεται ότι δεν εινε υποχρεωμένοι να εκτελδσιν αυτάς άμέμπτως, αλλά σοφιστήν οιος ο Κητε, το παραδοξολόγον στροβλου συλλογισμού εζιλέωσεν ευγερότερον η ειλικρινής και λογική εξήγησις. Ο Γλαδστων παραδέχεται σήμεραν ότι η δικαιολογία του ενείγε μείζονα ενοχήν η αυτο το παράπτωμα του, άλλ' όπως και αν εχη το πράγμα, αν δεν κατώρθου η άφηση αναπολόγητων τον καθηγητήν αυτου, ο δυστροπος εκείνος παιδαγωγός πάντως θα τον εμαστιγού.

Ο Γλαδστων μόνον δεκαοκτώ μήνας έμεινεν εν τη κατωτέρα σχολή. Κατά το διάστημα τουτο υπηρέτησεν ως θεράπων τω αδελφω αυτου, οστις έννοείται, προσεφέρου αυτώ μετά αταργής και ευμηνείας. Ελαφρότατα υπήρξαν τα ταιαυτα καθήκοντα αυτου εφ' ω και εν τω περιόδικω όπρω εζέδωκε βραδύτερον κατεριώνεται της άγωνίας των μητέρων, αιτινες δεν τολμώσι να στείλωσι τα τέκνα των εις το Λυκειον του Έτον εκ φόβου μη υποπέσωιν εις την δεσποταίαν τυραννίσκου τινός. Εκείνος, λέγει, ουδέ-

ποτε εσυνήτησεν εν αυτώ ουτε Νέριων ουτε Καλλιγούλαν.

Οτε ήλθεν η σειρά του Γλαδστωνος να προσλάβη θεράποντα, προσέλαβε ταιούτον τον Γεώργιον Mellish. Ο κύριος και ο sag δεν ειχον επανίδει άλλήλους από της εκ του Λυκειου άποφοιτήσεώς των. Μετά πολλά δ' έτη ο πρωθυπουργός προσήνεγκε τω Γεωργίω Mellish το ύπουργεϊον της δικαιοσύνης. «Τω έγραψα, λέγει ο Γλαδστων, τιτλοφορών αυτον άγραπητόν κύριον, ουδαμώς υποπτευόμενος ότι άππεινόμενην προς τινα των παλαιών μου sag, άλλ' μετά τινάς ήμέρας, μεταβαίνοντες άμφότεροι εις Ουίνδσορ, συντητήθημεν εν τω σταθμω του Παδδινγκτον, και μοι άνένυησε τας ανά μέσον ήμων υπαρξάσας άλλοτε σχέσεις. Εγώ ειχα λησμονήσει αυτάς ολοσχερώς, μέχρι της στιγμής καθ' ην παρουσιάσθη ο πρώτός μου sag προς εμε τόνον επροσδοκώτως».

Άλλος sag του Γλαδστωνος εγένετο ο Τζών Σμιθ Μάνσφιλδ, νυν ανώτερος δικαστικός υπάλληλος. Ο Μάνσφιλδ λέγει περι του Γλαδστωνος: «Δεν ητο απαιτητικός, δεν ένθυμούμαι ότι έκαμνα τίποτε άλλο δι' αυτον ειμη ότι έθετα την τράπεζαν δια το άριστόν του η τή τέιον, η ενίστε εζετέλουν παραγγελίαν τινά αυτου. Επειδή δε ο Γλαδστων ητο κατά πέντε έτι προσβύτερός μου, μεγίστη μεταξύ ήμων υπήργεν απόστασις. Ητο, καθόσον ένθυμούμαι, αγαθόν την όψιν μεράκιον, ολίγον τι άδροφυές, ώχρόν εχόν τω πρόσωπον και την κόμην ούλην, καθαρίως πάντοτε και κομφώς ένδεδυμένον, ελάχιστα εκδοτον εις τας άθλητικας ασκήσεις, ενίστε δε μόνον ποταμοπλοούν μετ' άλλων δια λέμβου η παίζον κρίκετ».

Εθως υπήργεν όπως εκαστος των μαθητών άμα τω προβιβασμω αυτου εις την πέμπτην τάξιν, προσενέγκη δείπνον εν τω δωματίω αυτου, και απαγγέλη, κατά το επιδόρπιον, σατυρικην ωδήν κατά των συνοίκων του. Αι σατυρικαι εκείναι συνήθιστα ήσαν χονδροειδεις, άλλ' η συνήθεια απήτει όπως ο ποιητής μη επηρεάζηται τω παράπαν υπό των χρησιμεούντων ως σκοπός των σατυρικών αυτου βελών, ο Γλαδστων εν τω παήματι υπερ απήγγειλεν εν τη περιστάσει ταύτη, απέφυγεν ευγενώς πάσαν προσωπικότητα, άλλ' εστηλήτευσεν άμειλικτως κατάχρησις τινάς εν τη σχολή συμβαλουσας, ιδίως δε την ασληρότητα των μαθητών κατά των εις την αγοράν του Έτον άγομένων χοίρων την καθαράν Τετάρτην, διότι, κατά βράβρον τι έθιμον, οι μαθηται άπωθούντες τους χοιροβο-

1. Πραδύτερον εγένετο ρωμαλειώτατος, ως θέλωμεν ειδή παρακατιόντες.

σκούς απέκοπτον τας ουράς των χοίρων. Ο Γλαδστων απήρρεσε σφόδρα εις το ακροατήριον αυτου, προσειπόν ότι οι τον τοιούτον άκρατηρικισμόν διαπραττοντες εδειλιών πρό των συνεπειών της άνακαλύψεως, και ότι αν υπερηφανεύοντο επί τη νίκη των, ώφειλον να θέσωσιν επί του πλου των τά τροπία. Την επομένην καθαράν Τετάρτην εύρε κρεμαμένας εις την θύραν του τρεις χοιρείας ουράς μετά του διατίχου τουτου:

Quisquis amat porcos porcos amabitur illis
Cauda sit exemplum ter repellit tibi.

ήτοι

Ο αγαπών τους χοίρους αγαπάται υπό των χοίρων.
Δειγμά σοι τούτου έστω η τριπλή αυτη ουρά.

Ο Γλαδστων έγραψεν υπό αυτώ απάντησιν δι' ης προειλάει τους νεαρούς ουροτόμους, ελθόντες να λάβωσιν απόδειξιν παραλαβής της προσφοράς αυτών, προστίθεισ ότι θα την υπογράψη δια των πέντε αυτου δακτύλων επί του προσώπου των. Ο πρωθυπουργός, ο εν ηλικία τεσσαρών και εβδομήκοντα έτών καταβάλλον δένδρα προς αναφυγήν από των μόχλων αυτου, ητο εν τη νεότητι αυτου ρωμαλειός νεανίας, προς ην ουδεις ήρσκατο η αντιπαλαίση, εο' η η πρόσκλησις αυτου έμεινεν άνευ απαντήσεως. Ίσως θα νομίση τις ότι μετά το επείσδιον τουτο η τύχη των χοίρων εβελτιώθη, φευ! ουδαμώς η άτυχία αυτων έπαυσε μόνον, οτε κατελύθη η αγορά της καθαράς Τετάρτης.

Τω 1824, μικρόν μετά τον θάνατον του Βυρωνος, ο τότε ύπουργός των εξωτερικών Κάννιγγ, μεταβάς εις Έτον, όπως παράστη εις τας ετησίως κατά την 4 Ιουνίου υπό του Λυκειου τελουμένης εορτάς, συνδιελέθη υπερ την μίαν ώρα μετά του υιδου του Γλαδστωνος του πρώτιστου υποστηρίξαντος αυτον εν τη προσωνύμφ εκλόγη της Λιβεροπούλης. Το στάδιον του Κάννιγγ εζήσκει παραδίδόν τινα γοητεϊαν επί του νεαρου Γλαδστωνος, εν τη αξιοσημνημνευτω δε δι' αυτον ήμέρα, εασινη, καθ' ην εδέξατο εν τω δωματίω αυτου τον επί των εξωτερικών ύπουργόν η γοητεία εγένετο πλήρης και διαρκής. Βεβαίως της ιδίας εαυτου πρωιμότητος αναμνησθείς ο Κάννιγγ και εκτιμήσας την ευφροσύνην και τον χαρακτήρα του νεαρου Βαυμασταυ αυ-

1. Ίσως τι έγραψον αι άγγλικαι εφημερίδες: υπό ήμερομηνίαν 26 Μαρτίου 1883.

Την παρελθούσαν δευτέραν, ο πρωθυπουργός άμταμε μεγάλην κερασίαν εν τω δασει του κ. Laneson tower, εν Χόλμφορν. Η' ολιγόμησις διήρκασεν εις αι πέντε λεπτά. Μόλις δ.κ. Ο Γλαδστων έπαλάβετο τω έργου χιτών, πυκνή έν καταγισμω έπρόσκηφεν εις τειδίασας, άλλ' ο πρωθυπουργός άσπεκός εν την κεφαλήν και ανου επανδύτου μόνον μετ' την ολοσχερή του δένδρου κατάπτωσιν επάσαστο του έργου.

του, ωμίλησεν αὐτῷ γλώσσαν, ἥτις ἐπόμενον ἦτο ἰσχυροτάτην νὰ παραγάγῃ ἐντύπωσιν ἐπὶ τοιοῦτου πνεύματος. Αἱ συμβουλαι δὲ ἀπέτει-
 νεν αὐτῷ ὡς πρεσβύτερος ἀδελφός πρὸς νεώτε-
 ρον, περιστρέφουσαν κυριώτατα περὶ τὰς κλασ-
 σικὰς σπουδὰς. « Ἀφιέρωσον, πολὺν καιρὸν εἰς
 τοὺς στίχους σου, τῷ εἶπε· πᾶσα σπουδαία με-
 λέτη, τὴν ὁποίαν θὰ κάμῃς, εἰς τὸ εἶδος τοῦ-
 το, θὰ ἐγκαλύψῃ εἰς τὴν μνήμην σου ποιητι-
 κὴν τινα σκέψιν, ἢ καλλιεπὴ τινα φράσιν, αἰ-
 τινες θὰ σοὶ εἴνε ὠφελιμώταται, ἔταν θὰ ὁ-
 μιλήσῃς πρὸς τὸ κοινόν. Ὅτε δ' ἐθίξε τὴν πο-
 λιτικὴν, ωμίλησεν ὡς ἄνθρωπος ἔχων αὐτὸς ἀ-
 νάγκην συμβουλαῶν, διότι εἶχεν εἰσέτι (ἢ ἐφαί-
 νετο ὅτι εἶχε), πολλὰς τῶν ὀνειροπολήσεων ἐ-
 κείνων δὲ διασκεδάξει, συνθέσεται ὁ δημόσιος
 βίος. Κατ' αὐτὸν, ἢ παγκόσμιος τῶν κοινοβου-
 λίων βασιλεὺς ἐμελλε νὰ λύσῃ τὴν γλώσσαν
 τῶν ἔθνων, ἕως τότε ἀφώνων, καὶ νὰ κάμῃ τὰς
 καρδίας αὐτῶν νὰ πάλῃσι. « Φαντάσθητι κοι-
 νοβούλιον περὸυβιανόν. Φαντάσθητι νέον Ἀρεῖον
 Πάγον ἐν Ἀθήναις, τοὺς Ἕλληνας μὲ φράκον
 καὶ καστῆριον πῖλόν τὸν Ἐπαμεινώνδαν μέλος
 τοῦ κοινοβουλίου, ἀντιπροσωπεύοντα τὰς Θή-
 βας τὸν Ἀλκιβιάδην βουλευτὴν ἐξ Ἀθηνῶν,
 τὸν Λυκαῦργον καὶ τὸν Δράκοντα ἐκ Σπάρτης,
 τὸν Δράκοντα ἀναμένοντα νὰ διορισθῇ ὑποου-
 γός τῆς Δικαιοσύνης. Ὅλα αὐτὰ φαίνονται πα-
 ραδόξα, καὶ ὅμως ὅλα αὐτὰ θὰ συμβῶσι· καὶ
 πόσον καινοφανές εἰς τοὺς Ἀγγλοὺς ὑπουργοὺς
 θὰ εἶνε νὰ διατελῶσιν ἐν σχέσεσιν οὐχὶ πλέον
 πρὸς τοὺς βασιλεῖς, ἐξημένους ἢ ψοφαθεῖς, ὁ-
 μιλοῦντας διὰ στόματος προπετῶν στρατιω-
 τῶν, ἀλλὰ πρὸς τὰ ἔθνη, ἀληθῶς πρὸς τὰ ἔ-
 θνη!

Ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Κάννιγγ, εἰς Ἔτον, καὶ ἡ
 ὑπὸ ταύτης γενομένη ἀνάμνησις τοῦ «Micro-
 cosm», ὃν ἐξέδιδεν αὐτὸς αὐτόθι σπουδαζών,
 ἐπέβαλον εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ Γλάδστον τὴν ἰη-
 δέαν τῆς ἐκδόσεως τοῦ περιοδικοῦ «Miscel-
 lany», καίτοι μετὰ τρία ὅλα ἔτη ἐξεκολλήθη
 καὶ ἐπραγματώθη ἡ ἰδέα.

Μικρὸν πρὸ τῆς εἰσόδου τοῦ Γλάδστον εἰς
 Ἔτον, τῷ 1821, ὁ «Etonian» εἶχε διαγράψαι τὸ
 βραχὺ ἀλλὰ λαμπρὸν σταδίον του. Ὁ Γλάδ-
 στων, καίτοι μαθητὴς τῆς κατώτερας σχολῆς,
 ἐσχέτισθη ἐν τῷ δωματίῳ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ
 Θωμᾶ, ὅπου ἤρχοντο νὰ συναριστήσῃσι, μετὰ
 τινῶν τῶν συντακτῶν τοῦ περιοδικοῦ τούτου
 δημοσιεύματος. Οἱ κερροὶ ἐκεῖνοι σπουδασταὶ
 εἶχαν ἀποκτήσει ἀληθῆ φήμην ἐκ τῶν γραφο-
 μένων αὐτῶν. Ὅτε ὁ Γλάδστον ἀνήλθεν εἰς
 τὰς ἀνωτέρας τάξεις, ἢ ἰδουσις περιοδικῶ ἐ-
 φάνη αὐτῷ ὡς ἡ μόνη ἑδᾶς, ἢ ἐνώπιόν αὐτοῦ
 ἀνοικτὴ ὅπως διαπρήξῃ ἐν τῷ Λυκαίῳ. Σήμε-

ρον ἡ δεξιὰ φύσις τοῦ σπουδαστοῦ δύναται νὰ
 τρικητῇ ἐπὶ τὴν κατάκτησιν τῶν βραβείων· ὅθεν
 προκύπτει ὅτι τὰ κατὰ τὰ τελευταῖα τριά-
 κοντα ἔτη ἐκδοθέντα περιοδικὰ δημοσιεύματα,
 εἶνε μέτρια πάντα, διότι συντάχεται αὐτῶν εἰ-
 σὶν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οἱ ἰδιότροποι, οἱ φυγό-
 πηγοὶ, οἱ μὴ κισθανόμενοι ἐν ἐκυταῖς οὔτε τὴν
 εὐφυίαν, οὔτε τὴν θέλησιν νὰ εὐδοκίμησῃσιν
 ἄλλως. Ἄλλ' ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Γλάδστον
 βραβεῖα δὲν ὑπῆρχον, ἐξετάσεις δ' ἐλάχισται.
 Ὁ εἰς τὴν πέμπτην τάξιν προδιδασθεὶς μαθη-
 τὴς, προὐδιδάχτο ἀνευ δοκιμασίας ἀλλὰ κατ'
 ἀρχαιότητα εἰς τὴν ἕκτην καὶ τελευταίαν τά-
 ξιν, περιλαμβάνουσαν δέκα collegers (οἰκοτρό-
 φους) καὶ δέκα oppidams (ἐξωτερικούς).

Παρατηρητέον δὲ ἔτι ἂν ἐν Ἔτον ὑπῆρχον
 πολλοὶ δεξιοὶ καὶ ἱκανοὶ περὶ ἄλλα, οἱ περὶ
 τὴν διεύθυνσιν περιοδικῶ ἱκανοὶ ἦσαν, καὶ αὐ-
 τῶθι ὡς πανταχοῦ σπάνιοι. Τὰ τρία μόνον ἐπὶ
 ἐξαιρέτω ἀξία διαπρήσαντα σχολειακὰ περιοδι-
 κά, ὁ «Microcosm», ὁ «Etonian» καὶ ὁ «Mis-
 cellany» διηρθώθησαν ὑπὸ νέων ἐχόντων ἐνα-
 μίλλως εὐστάθειαν χαρακτήρος καὶ φαντασίαν
 καὶ κρίσιν. Ὁ Κάννιγγ, ὁ Μάκκουρθ, ὁ Ρῆδ
 καὶ ὁ Γλάδστον ἠπίσταντο νὰ προσελκύωσι συν-
 τάκτας καὶ τηρῶσιν αὐτοὺς ἐν εὐπρεπέει ὕψους
 καὶ ἰδεῶν. Ἄν δὲν ἐπολιτεύετο ὁ Γλάδστον
 θὰ διέπρεπε πάντως ὡς διευθυντὴς ἐφημερίδος.

Εἰπωμεν, ἐν παραδόξῳ, ὅτι τῷ 1826 μετέσχε
 ἑλληνικὴν ἠμφισπόμενος στολὴν τοῦ Montem, ὡς
 ἐκαλεῖτο ἢ περιφημοὺς εἰς Salt - Hill πομπή.
 Ὁ Γλάδστον συνέλεξε τὸν ἔρανον διὰ τὴν ἄλγας,
 δηλαδή διὰ τὸν πλοίαρχον τῆς σχολῆς Ἐδου-
 ἀρδον Πίκερινγ γενόμενον βραδύτερον βοηθὸν
 ἐν τῷ Λυκαίῳ τοῦ Ἔτον. Ἡ στολή τοῦ Γλάδ-
 στωνος ἐθαυμάσθη λίαν ἦτο τότε τὸ πρό τῆς
 ναυμαχίας τοῦ Ναυαρίνου ἔτος, καὶ ὁ φιλελ-
 ληνισμὸς ἠμαρξεν ἐν ταῖς δημοσίαις σχολείαις.
 Τὸ πρῶτον τεῦχος τοῦ «Eton Miscellany»
 ἐδημοσιεύθη τὸν Ἰούλιον τοῦ 1827, ἐκτυπώθη
 ὑπὸ τοῦ Ἰνγάλτον καὶ ἐκδοθὲν ὑπὸ τοῦ Βαρλο-
 λμαίου Βουβερῆ (ψευδωνύμου τοῦ Γλάδστο-
 νος), ὅστις ἔγραψεν εἰσαγωγὴν εὐφυστάτην, ἣν
 ἀφιέρωσεν εἰς τὸ ἀπολυκέφαλον τέρας, δηλα-
 δὴ τὸ κοινόν.

1. Ἐπῆρχον ἄλλοτε ἐν Ἔτον ἑστῆρα συνθήσια λίαν
 παράδοξα. Κατὰ τριετίαν, τὴν δευτέραν τῆς Μετῆχο-
 στής, οἱ μαθηταὶ μετέβαινον ἐν πομπῇ μετημφισπόμενοι
 εἰς Salt - Hill (τὸν λόφον τοῦ ἄλατος; ἐξ αὐτοῦ προήρ-
 χετο τὸ ὄνομα montem συγκροτῆ ἐκ τοῦ sal montem)
 καθ' ὃδὸν συνέλεγον χρήματα ἐκ τῶν ἀνηθοισμένων
 κατὰ τὴν διάβασιν τῶν περιεργῶν, ὅτινες ἐν γίνεαι προ-
 ὅμως ὀπεβέλλοντο εἰς τὴν ἀναγκασιάζουσαν ἐκείνων ἔρα-
 νον, διότι τὸ πλεῖστον, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀπετελεῖτο ὑπὸ
 συγγενῶν τῶν μαθητῶν, ὅτινες φιλοστόργως καὶ μετὰ
 χαρᾶς ἠνέχοντο τὴν ὑπὸ τῶν ἀπογόνων τῶν φορολό-
 γιαν ἐκείνην.

Τὸ παράδοξον τοῦτο ἔθιμον καθήρηθη ἀπὸ τινῶν
 ἔτων.

Ὁ ἐκδότης ἠσθάνετο ἤδη βιβθεῖαν συμπα-
 θειαν πρὸς τὴν δυστυχίαν τῆς Ἰρλανδίας, ὡς
 γίνεται κατὰ δήλον ἐκ τοῦ ἀποσπάσματος τού-
 του παυήματός τινος περὶ Erin ὑπὸ Haslay
 Law, δημοσιευθέντος τῇ 4 Νοεμβρίου.

«Θέλω ν' ἀποκαλύψω τὰς δυστυχίας σου — τὰς ἡ-
 ποίας ἐδ' ἀπορριπτόμεν μὲ κωλύει ν' ἀποκρίψω — Μάτην
 ζητῶ μίαν φωτὴς ἀκτίνα ὅπως σκεδάσω τὰς σκιάς τῆς
 νυκτός. — Αἱ μέλλουσαι γενεαὶ θελοῦσιν ἴδειν τὸ πῆρας
 τῆς ἀθλιότητός σου ;

Τὰ πλεῖστα τῶν ἀρθρῶν τοῦ Γλάδστον
 εἶνε γέγραμμένα εἰς ὕψος ἡρεμον, δεικνύουσι δ'
 ἐν γένει μεγάλην μερίμναν περὶ τῆς γνώμης τοῦ
 κοινού. Αἱ λέξεις ἐπιεικὲς κωιδῆν ἰσχυρὸς χα-
 ρηγός τῆς φήμης ἀπαντῶσι συχνάκις. Πράγ-
 ματεύεται δὲ κατὰ προτίμησιν τὰ σοβαρὰ θέ-
 ματα, ἐν δὲ τοῖς εὐτραπέλοις χωρίοις ὁ κάλα-
 μος αὐτοῦ δὲν ἔχει τὴν ἐλαφρότητα καὶ τὴν
 χάριν, αἰτίνες χαρακτηρίζουσι τὰ γραφόμενα
 ἄλλων αὐτοῦ συνεργατῶν. Δι' ἐαυτὸν ἐποίησεν
 ὁ Γλάδστον τὸν ἐπόμενον μετριόφροντα ἐπιτά-
 φιον.

«Εὐθὺς κείται ὁ Βαρλολαμαῖος Βουβερῆ — ὁπρῆς
 φυγὴ παιδρὰ καὶ ἀλλοειράλλος — ἔζησε διὰ τὸ κέρ-
 ρος, ἔγραψε διὰ τὰ χρήματα — ἔπειτα ἤρπασε τὸν κά-
 λαμόν του καὶ ἠτόκωνερα.

Ὁ Γλάδστον εἶχεν ἱκανῶς εὐθυμὸν τὸ ἦθος,
 ἀλλὰ δὲν εἶχε τὴν ζωηρὰν καὶ ἐλαφρὰν ἐκείνην
 φαιδρότητα τῶν εὐδοκίμωντων ἐν ταῖς συνα-
 ναστροφαῖς. Τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἔρρεπεν ἀνεκαθεν
 ἐπὶ τὰ σοβαρὰ, καθ' ὅλον, δὲ τὸν χρόνον ἐφ' ὃν
 διηύθυνε τὸ περιοδικόν του δὲν ἔπαυσεν ἐκ-
 πληττων τοὺς facts αὐτοῦ διὰ τῆς θαυμασίας
 περὶ τὸ ἐργάζεσθαι δυνάμεως τοῦ πνεύματός
 του. Τὸ γραφεῖον αὐτοῦ ἦτο κατὰ μέτρον χει-
 ρογράφων καὶ διορθώσεων. Ὡς πάντες οἱ ἐκδό-
 ται, ὑπέστη τὴν ἐκ τῶν χειρογράφων βάσανον,
 ἀναγκαζόμενος ν' ἀναγινώσκῃ σωρὸς ἀρθρῶν
 ἀναξίτων δημοσιεύσεως, ἀλλ' οὐδὲν ἦν τὸν εὐρι-
 σκε καιρὸν καὶ πρὸς τὰς σχολειακὰς αὐτοῦ με-
 λέτας. Ὁ δόκιμος Κῆτε ἦσαν αὐστηρὸς καὶ ἂν
 ἦτο, οὐδέποτε εὐρεν αὐτὸν ἀμελήσαντα τῶν
 καθηκόντων του. Τὸν ἀναγινώσκοντα ἐπὶ τέ-
 λους εἰνούστατος ἐγένετο αὐτῷ, βεβαιωθείς ὅτι
 ἦτο εἰς τῶν ἀρίστων τοῦ Λυκαίου μαθητῶν.

Ὁ «Eton Miscellany» ἐξηκολούθησεν ἐκδιδο-
 μένος μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ὁ ἐκδότης αὐ-
 τοῦ ἀπέθανεν ἐξ Ἔτον, δηλαδή μέχρι τῶν Χρι-
 στογενέων τοῦ 1827. Ἐν ἔτος ὀλόκληρον δι-
 ηύθυνεν ἐν τῇ ἕκτη τάξει, ἀλλὰ δὲν ἐγένετο
 ἀρχηγός τῶν oppidams (τῶν ἐξωτερικῶν), διότι
 ἄλλος τις τῶν μαθητῶν πρεσβύτερος αὐτοῦ
 παρέμεινεν ἐν τῇ σχολῇ πολλῷ πλεον τοῦ συ-
 νήθους χρόνου. Ἀλλ' ὁ Γλάδστον ἐγένετο πρό-
 εδρος τῆς εταιρίας τῶν συζητήσεων, καὶ ὁ ἀ-
 νωνυμωρισμένος ἀρχηγός ἐν τῇ φιλολογίᾳ καὶ
 τῇ βητορικῇ τέχνῃ. Συνέτελεσε τὰ μάλιστα εἰς

τὴν ἀναζωπύρωσιν τοῦ γόητρον τοῦ ἀγορευεῖν,
 ὅπερ ἦτο ἐν παρακμῇ ὅτε εἰσῆλθεν ὁ Γλάδ-
 στων, καὶ ὅπερ δὲν προέφρασε νὰ ἴδῃ μετ' αὐ-
 τὸν ἀκμάζον. Ὁ κ. Μάνσφιλδ λέγει περὶ τῆς
 εταιρίας ταύτης : «Οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἔτον πε-
 νιχρῶς διαπαιδαγωγούμενοι ὑπὸ τοῦ διδάκτο-
 ρος Κῆτε κατηρτίζοντο μόνον δι' ἑαυτῶν. Οἱ ἐν
 τῇ εταιρίᾳ τῶν συζητήσεων προσήλουν τὴν προ-
 σοχὴν αὐτῶν εἰς τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν πολιτι-
 κὴν, ὅλοι δὲ οἱ ἀξιοσημείωτοι κοινοβουλευτι-
 κοὶ λόγοι τοῦ τελευταίου αἰῶνος ἦσαν γνωστοὶ
 ὑπὸ τῶν νεαρῶν αὐτῆς μελῶν».

Τὸ ὄνομα W. B. GLADSTONE εἶνε διὰ μαχαί-
 ριδίου κεχαρμαγμένον ἐπὶ τῆς ὕψους μιᾶς τῶν
 αἰθουσῶν τῆς ἀνωτέρας σχολῆς. Δὲν εἶνε βέ-
 βαιον ἂν ἡ ἐπιγραφοὶ αὕτη εἴνε ἰδιόχειρος τοῦ
 μέλλοντος πρωθυπουργοῦ, ἀλλὰ εἶνε βεβαίατα-
 τον ὅτι ὁ Γλάδστον ἀφῆκεν εἰς Ἔτον ἀνάμνη-
 σιν ἐπιζήσουσαν πολλῷ πλεον τῆς ἐπιγραφῆς.

[Ἰταται τὸ τίμα].

A. K.

Ἡ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑ

Ἀθήνημα.

Ἐπιπέτα καὶ τίμας ἐπὶ αὐτῷ 1861

Ὅτε πυρὰ, οὔτε κρότος, οὔτε σκιὰ ἀνθρώ-
 που ὑπὸ τὰ δένδρα. Πού εἶνε οἱ συγχωρικοὶ
 τῆς ; Προχωρεῖ, βαδίζει συζαίως, τοὺς βραχί-
 ονας προτεινόμενα ἐν μέσῳ τοῦ σκότους· προσκα-
 λεῖ διὰ φωνῆς ταπεινῆς τοὺς φίλους τῆς, κα-
 λεῖ αὐτοὺς ὀνομαστί, ταῦς ἐκτελεῖ ν' ἀπαντή-
 σωσιν ὕψει τὴν φωνὴν αὐτῆς... Τὸ δάσος εἶνε
 ἔρημον ὑπὸ πνοῆς χειμερινῆς τρίβουσι οἱ μαν-
 ρίσαντες κλάδοι ἢ βροχὴ σταλάζει ἐπὶ τῶν
 ἀκαμπτων κρινῶν πτηνὰ ἀθέατα πτερυγίζου-
 ναι καὶ τὸ δάσος ἐπαναπίπτει εἰς σιγὴν, στυγνὸ-
 τέραν, βαρύτεραν. Δὲν εἶνε ἐκεῖ! Ἡ Τριαντάφυ-
 λια εἰς δεισιδαιμόν ὑπεϊκόουσα δέος προχωρεῖ τὰ γύ-
 ρον τὰ δένδρα φράττουσιν αὐτῇ τὴν ὁδὸν ἢ
 περὶ τρωμας αὐτῆς χεῖρ· ὀλισθαίνει ἐπὶ ὑγρῶν
 φλοιῶν. Εἶτα ἡ ἐκτασις εὐρύνηται, ἢ νῦν εἶνε
 ἦττον μέλαινα. Εὐρεῖται δίδος ἀνοίγεται ἐνώ-
 πιδόν τῆς. Πῖνε ἢ ὁδὸς τοῦ Σοκασόν ; Ὡ! ἐν-
 ταυθὰ θὰ ἐνεδρεύουσιν ἐξάπαντος. Προβαίνει
 σφαλλομένη.

— Μὰ, διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ἀποκριθῆτέ
 μοῦ, τέλος πάντων· εἶμαι ἡ δική σας; ἢ χῆρὰ
 τοῦ Γράνη; — Ἀμορφὸν το σῆμα ἀποσπᾶται ἐκ μιᾶς γυ-
 νίνας καὶ πλησιάζει πρὸς αὐτὴν φωνὴ τῆς ὁ-
 μιλεῖ σιγὰ ἀκροῖται! — Δὴ εἶσαι, Τριαντάφυλα; — Ἡ χωρική ἀνακριτὰ ἐξ ἐκπλήξεως ὑπό-
 φασίζει νὰ φύγη, ἔτα ἰσχυρὰ καὶ ἐπὶ ἀνεργεῖται.
 — Ποῖός εἶσαι ;

— Καλά! σ'εκατάλαβα από τήν φωνήν. Και τώρα πού άμείλησα είνε ανάγκη νά σου τό εί- πώ τό όνομά μου;

— Θεέ μου, είνε ό πραγματευτής. Οι άλλοι πού είνε;

— Δέν τούς είδα, αλλά έπολεμούσαν, δύο ώραις τώρα, είνε τό βάλτο. Οι έχθροι είνε παν- τός άπόψε.

— Και σύ τί κάνεις εδῶ;

— Τι κάνω; τήν όπηρεσία μου.

Η χήρα έπλησίασε πρὸς τόν άνθρωπον του- τον ου είνωσκε τήν τιμιότητα. άμφοτέροι δέ κεκουμένοι έν τῇ σκιά, ηδύνατο άπόδως νά διαλεχθῶσι. Ο πραγματευτής έκυψε και ειπε χαμηλοφώνως:

— Έγώ δίνω, είδήσεις είνε τόν στρατό μας.

Οδ έλεγεν υπερήφως: «Είμαι κατάσκο- πος, αν ή λέξις έπήρχετο είνε τά χείλη του. Έξετίθει είνε βέβαιον κίνδυνον τήν ζωήν του και υπερήσυχζε τήν γενέθλιόν του χώραν. ηρ- κει τούτο είνε τήν συνείδησιν αυτού.

— Έρχομαι από τό Βιερζή, όπου μου έφε- ραν είδήσεις. Αχ! καυμένη Γιαννούλα! Αμα ηρασα τα πατήματα σου είνε τό δάσος εκρύ- φημα. αλλά τώρα φύγω τό Όθρη είνε μα- κρυνά και ή νυχτα περιζ.

— Αχ! πραγματευτή, πήγαινε γρήγορα νά τούς είπῃς όσα ξέρεις γιά τούς έχθρους, και ό Θεός νά δώση ύστερα άπ' όλίγο νά λῃθς νά μου πῆς πῶς έσωθήκαμε.

Ο πραγματευτής έλαβεν αυτήν εκ της χει- ρός δια φωνής δέ χαμηλοτέρως έτι,

— Τα πράγματα άλλαξαν, ειπε. Σου λέγω τώρα πώς εμεθα χαμένοι.

— Χαμένοι;

— Ναι! ό Τονδός θα ελθῃ πολύ άργά! τό Σουασόν παραδόθηκε με προδοσία. Οι Πρώσοι θα ξεφύγουν και θα πάνε νά ένωθῶν με τούς Ρώσους. Έτελειώσε. Παραδόθηκε τό Σουασ- σόν; πῶς ή Γαλλία. Αχ! οι τιποτένιοι!

— Θεέ μου, Θεέ μου. Και όσο συλλογῶμαι πῶς οι λησται είνε είνε τό Πλεσιέ άπόψε!

— Θα είνε δίχως άλλο άπόσκαμα πού μα- ζεύει όσως έμειναν πίσω, και θα γυρίσῃ πάλιν είνε τό κατηραμένο Σουασόν. Καλά έκαμες κ' έφυγες, κέρη μου, ελα 'ς τό σπίτι μου! θα σε φιλάω ή γυναϊκά μου.

— Και τό πιστεύεις πῶς έφυγα; Ρυρεύω τούς δικούς μας νά τούς δώσω είδησι. μονάχα γέ αυτό ήλθά εδῶ. Πρέπει δίχως άλλο νά τούς εῦρω, νά τούς γλυτώσω από τόν κίνδυνον. Γ- σπασα θα πάγω πάλι είνε τό σπίτι μου. Υπη- σέθηκα τού Γιάννη πῶς νά μήν σ' αφήσω τό σπίτι μου.

— Κακομοίρα, ό Θεός νά σε φωτίσῃ 'στό κα- λό. Μα δέν θα εῦρῃς τούς Πλεσιώτας σου τι-

τοια νύκτα, θα εῦρῃς τό θάνατο. Άκουσε με, ελα είνε τό σπίτι μου.

— Όχι, όχι, άπεκρίνατο αυτή μετά σοβα- ρῆς άποφασιστικότητας δέν θ' αφήσω νά σκο- τωθῶν οι χωριανοί μου, και ούτε θα φύγω από τό σπίτι μου.

— Τότε 'ς τό καλό, Γιαννούλα. Έχεις παλ- ληκαρία καρδιά. Καλά σε ειχε διαλέξει ε- κείνος.

Ο κατασκοπος έπήδησεν είνε τόν δρόμον και άπεμακρύνθη ταχέως.

— Τώρα πού νά πάγω; άνελογίσθη ή χήρα. Έρρίγει υπό τήν βροχήν, οι όδόντες αυτής συνεκρούοντο ή τάλαινα, συναισθανομένη τήν άδυναμίαν αυτής, εκλαιε.

— Τίποτε δέν άκούεται, έφέλλισεν. Είνε μα- κρυνά δίχως άλλο δέν θα εμπορέσω νά τούς προφθάσω. Και όμως πρέπει νά τούς είδοποιήσω πῶς οι έχθροι είνε είνε τό Πλεσιέ, και ως πε- θάνω.

Αίφνης ή άναπνοή αυτής συνεσχέθη! έκλινε πρὸς τά όπισω πελιδνή τήν όψιν, διασταλμένον έχουσα τό όμμα, ως ένόπιον σκέψέως τινος τρο- μακτικής. . . «Ησπασε δια τῶν δύο της χειρῶν τό μέτωπόν της, υπό μυχίας κλυδωνίζομένη πάλης.

— Όχι! άνεφώνησε, δέν μπορώ!

Τό άβέβαιον βλέμμα της προσηλώθη επί του μέλανος ουρανού, και έφάνη αυτή ότι ή εικών του τελευτωτος ένεφανίσθη όπισθεν του δυοδια- κρίτου τῶν νεφῶν παραπετάσματος. Ζωηρά και ταχεία διήλθε τότε πρὸς αυτής ή όπτασία της άπολεσθείσης εύτυχίας: τό κατὰ τῶν επιδρο- μέων μίσος έπλημμύρισε τήν καρδίαν της. Αυ- τοι ήσαν αίτιοι όλης της δυστυχίας της. Και τώρα άνεπαύοντο άτάραχοι έν τῇ αὐλή τού Γιάννη. Είχον γελάσει μάλιστα! Και ή Γαλ- λία δέν είνε ακρούσαν ισχύν νά τιμωρήσῃ αυ- τούς δια τήν παραβίαν του εδάφους της, τῇ εἰπεν ό πραγματευτής. Αι, ως είνε! Ποιος εἰ- ξεύρει; Οι Πλεσιώται, τούλάχιστον δέν θ' ά- ποθάνουν. Ηγέρθη πραεῖα και τρομερά.

— Ναι, θα τό κάμω. Τό χέρι μου δέν τρέ- μει. Έμπρός!

— Επέστρεψεν όπισω τρέχουσα. — Αν οι γειτόνοι πάγουν είνε τό χωριό, πρὶν πάγω εγώ, έτσι δίχως όπλα, έμπρός είνε τά κανόνια τῶν έχθρων! ώ! ως τρέξω πρὸς γρή- γορα!

Οὐδέν άμπίδιον άνεχαίτιζεν αυτήν όρμα πρὸς τά πρόσω, εκφρων, ως έν όνειρῶ. Διέβη τέλος τῶν τελευτατον άγρόν διέκρινε τόν φαϊόν αυτής οικίαν. πλησίασασα δ' είνε αυτόν ηρ- ξατο έρπουσα πάλιν και διήλθε τήν αὐλήν ως τό πρώτον.

Οι στρατιῶται της Σιλεσίας, υπείκοντες είνε τήν άκαταμάχητον εκείνην νεάρην τήν κατὰ

λαμβάνουσαν τά μέλη προσεγγίζούσης της ή- μέρας, ύπνωττον βαρέως φύρδην μίγδην έν τῷ σιτοβολῶνι. Η βροχή κατέπιπτε σφοδρότερα! οι σκοπῶι είνε καθίσει υπό τό γέισον της στέ- γης, τεταμένον δέ πρὸς τήν έστίαν έχοντες τό σῶμα, έρρεγγον.

Η χήρα είνε ήλθεν εύκόλως είνε τό οικημα αυ- τῆς. Άνεπνευσεν είνε άνακουφίστως επί μακρόν, πρὸς ώρῃσεν έν τῇ σκοτίᾳ. Έπειτα τήν χειρᾶ της και μετά προσοχῆς ήρεύνησεν είνε τό άνω της έστίας παραπέτασμα. Εῦρε και εζήγαγεν άλληλοδιαδόχως, τό πυρετον, τῇ ύσκαν, δύο άλειμματοκήρια δια κίτρινον χαρτίου κεκαλυ- μένα. Εκ του σαρταρίου της τραπέζης έλαβε δέματα στυπίου, και πάντα ταῦτα εζήκην εν- τός ποδίας; ην έξεκερέμασε δυπισεν της θύρας.

— Στή δουλειά τώρα!

Ναι, ειχε στερορῶς άποφασίσει νά εμπρήσῃ τῶν σιτοβολῶν. Τούλάχιστον, όταν θ' άνέθρῳσκον αι φλόγες, οι γείτονες θα έθλεπον αυτές μα- κρόθεν, είνε είνε τόν βάλτον ήσαν είνε επί του λόφου! θα ένόουν τό σύνθημα και θα έλεγον έξά- παντος πρὸς άλλήλους: «Οι έχθροι είνε, είνε τό Πλεσιέ». Και εκ τῶν τῶσον βαρέως κλυθδόν- των στρατιωτῶν, δέν θα έμενον άρᾶ γε τινές υπό τήν τέφραν, ότε θα κατέρρεον τά ζύλα της οικοδομῆς; Οι άλλοι; Τι νά κάμῃ δέν ήδύ- νατο νά τούς εξολοθρεύσῃ όλους! Αλλά τού- λάχιστον θα τούς εδίακην αυτούς, θα τούς έ- βλεπε καταλαβανομένους εκ τῶμου και είνε φυγήν τρεπομένους. Τι εύτυχία! θα ήτο ως άν- τεδικησῆς τις τῷ όλέθρου της Λεμφίας. Κατ' άρχάς ειχε σκεφθῆ νά πυροπόλῃσῃ τήν ιδίαν οικίαν της, όπως μη ζημιώσῃ τούς συγχωρικούς της! άλλοι Γερμανοι ήσαν άπέναντι! εκτός τού- του, δέ τῇ ελπίσε τό θάρρος, όχι, οὐδέποτε ή χειρ αυτής θ' άνάψῃ πυρκαϊάν υπό τήν στέ- γην του Γιάννη, νά κατακαύσουν αι φλόγες τήν κριανταφυλλιάν, τήν όποιαν εῦπτεισεν, έ- κείνος.

— Θα μένω 'ς τό σπίτι ειπεν αν ό άέρας πάγῃ πρὸς τό μέρος που ταίς φλόγαις θα πῆ πῶς είνε θέλημα Θεού νά κατ' έμπρός είνε τό κάμῃ με τῇ χέρια μου, και θα κατ' εγώ μαζί με τήν τριανταφυλλιά μας. Πού νά βάλω τήν φωτιά;

— Ορθῇ πρὸς της θύρας, άναποφασίστος, ή- ρείνα. Ο καιρός έπέγε, διότι άμυδρά τις λευ- κότης εῦπτιζεν ήδη τά κράσπεδα τῶν νεφῶν! μετά μίαν ώραν θα υπέφωσκεν ή ήώς. Η πλα- τεῖα, εῦρετα και άκανόνιστας περιβάλλετο ά- νίσις υπό μικρῶν οικημάτων καλαμοστεγῶν. Η μία τῶν πλευρῶν αυτής άπετελεστο υπό του σιτοβολῶνος και τῶν σταύλων, υπεράνω τῶν όποιῶν εκείτο παμμεγέθης άχυρῶν.

— Είνε δική μου ή άποθήκη του σαρταρίου, ειπεν ή χήρα, δέν θα ζημιώσω κανένα, και οι

λῆθροι κοιμῶνται από κάτω. Αυτόθ θα πά- γω. Πρὸς ώρῃσεν έν τῇ σκοτίᾳ! ή κλίμαξ ή φρούσα είνε τόν άχυρῶνα ήτο είνε τήν θέσιν της. Οι στρατιῶται, ως ή έρημία του χωρίου είνε εμπλήσει εμπιστοσύνης, δέν άφύπνισαν τούς φρουρούς και πάντες εκάθευδον παρ' έλ- λήλους έν ληθαργία. Η Γιαννούλα άνέβη τήν κλίμακα, ηνοίξεν άβορούτως τήν θύραν και εἰ- σῆλθεν είνε τόν άχυρῶνα. Διήλθεν αυτόν κατὰ μήκος, μετά προσφλάξεως βαίνουσα άψαφῆται, φθασα δέ είνε τό άπέναντι άκρον ηναψεν έν ά- λειμματοκήριον και έθηκεν αυτό υπό τόν φο- βερῶν σωρόν. Η Γιαννούλα απήλθε τότε έν σπουδή όπως διαφυγῇ τήν άρχομένην πυρ- καϊάν. Τό σανάδιμα έτρίξεν άσθενῶς υπό τούς πόδας αυτής, ή φωνή δέ στρατιῶτου τινός ή- κούσθη έν τῷ σιτοβολῶνι. Η νεαρά γυνή ούτε νά κινήθῃ δέν έτόλμα. Τού ελαχίστου κινήμα- τος ό θόρυθος ήδύνατο νά προδῶσῃ αυτήν. Έν τούτοις ό κρότος του κειμένου χόρτου ήκού- εστο έπίσθεν αυτής, όρμητά τις δυοσμία κα- πναύ ήρξατο διαχευόμενῃ. Ο κίνδυνος ειχε κα- ταστῆ μέγιστος, φρικώδης άγωνία συνέβληθεν αυτήν. Η φωνή ύψάθη άπαξ έτι, άλλ' άπέ- κλησεν είνε ύπόκοπον γρυλλισμόν. Ο στρατιῶ- τῆς είνε μέθυσμένος είνε κεκαμῶς δν άπε- κοιμήθη πάλιν. Έρπουσα τότε επί του χόρτου επάνελαθε τήν κινδυνώδη της πορείαν και άνευ άλλου επεισοδίου άφίκετο είνε τό άκρον του φεγγίτου. Εκεί άνήψε δια τρεμούσης χειρός τό στυπίον και έσπευδόνθασεν αυτό τυχαίως επί του σωρού. Έπρεπε νά καταβῇ πλέον δέν έ- φοβετο τούς ύπνούντας στρατιῶτας, άλλ' έμ- φυτός τις φόβος, εκ της διαπρήχθεισης πρά- ξεως γεννηθείς, παρέλυεν αυτήν. Αι κινηλίδες της κλίμακος εραίνοντο αυτή υπερκόρυθμοι τῇ εραίνετο βῆν δμύλην πυκνή περιεκόλυπτε τά πάντῶν αι κινήσεις της, εκάμπτοντο άδυνατού- σαι νά υποθεσθῶσασιν τό σῶμά της. Η χήρα εκλεισε τούς όφθαλμούς, όρμησασα, όπως άπο- φύγῃ τόν λίγγον. Εγκατέλιπεν αυτήν ή γεν- ναϊότης! Κατέπεσε βαρεῖα επί του εδάφους. Μόνον τήν μικρόν: τῆλατεῖαν ειχε νά διέλθῃ, αλλά δέν άπόδμησεν. Έπράπη τήν εναντίαν δι- εύθυνσιν, περιήλθε τό άκρον του χωρίου, διε- σκέλισεν πό κηπέριον και υπό τῶν άκανθῶν έ- σχισμέναι χειρῆς της εκρέμασε όδρανεις. Έ- φοβετο. Οι βεβαρυμένοι πόδες της μόλις ή- γαγρον αυτήν. Αχ! της αίκίας της, οι κρότα- φοι της έπαλλου σφοδρότατα. Ηναγκάσθη νά σπρηχθῇ είνε τόν τῶτον όπως εισέλθῃ. Έν τού- τοις ειχε συνείσθησιν εκ αυτής ή Γιαννούλα. Αγρία, φρικώδης τις περιεργία συνέσσειν αυτήν δλόκληρον! Αήμνατοῦσα νά σταθῇ, όρθῇ, εγ- ονυπέτησεν όπισω του μικροῦ παραθύρου, όπως

— Η ήώς ήρξατο υποφασκίσασα. Τό πῶρ όπέ-

— Η ήώς ήρξατο υποφασκίσασα. Τό πῶρ όπέ-

βοσκε τὸν σεσωρευμένον χόρτον. Καπνὸς βαρὺς καὶ φαῖς ἐξήρχετο ἐκ τοῦ φεγγίτου καὶ τῶν βωγῶν τῆς στέγης. Σπινθηρές τινες ἐλαμπον στιγματικῶς. Οἱ στρατιῶται ἔμεινον ἀκίνητοι ὑποκάτω, ἐν τῷ σιτοβολῶνι, βεθυισμένοι ἐν τῷ μολυβδίνῳ αὐτῶν ὑπνῷ. Οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι ἦσαν πάντως ἀνευ ἀρχηγοῦ καὶ πειθαρχίας. Ἐύρον καταφύγιον ἐκεῖ, μὴ μεριμνῶντες περὶ τῆς ἐπιούσης, ὡς ἀγρίοχοιροί ἐν τῇ βερβορώδει των φαλαξ. Πῆθον τινὲς ἀνεστραμμένοι παρὰ τὴν πυραμίδα τῶν δπλων τῶν προέδιδον τὸ μυστικὸν τῆς ἀμεριμνησίας αὐτῶν, καταπεπρηγμένοι ὑπὸ τοῦ μόχθου τῶν ἀδιαλείπτων ληλασιῶν, ἠποκνηθῆντες δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ οἴνου, ἐκυλιέθησαν ἐπὶ τῶν νώτων αὐτῶν καὶ ἔρρευον. Ἡ πυρκαϊὰ ἐν τούτοις ἐξηπλοῦτο ὑπερτάς κεφαλὰς αὐτῶν, ἀόρατος καὶ μυστηριώδης. Ἡ Γιαννούλα, περιρρυτόν ὑπὸ ἰδρώτος ἔχουσα τὸ μέτωπον καὶ ἀσημεινούσα, ἐθεώρει. Τῇ στιγμή ἐκείνῃ, Σιλσιανὸς τις, ἠγέρθη νωθρῶς ἀπὸ τοῦ μέσου τοῦ σιτοβολῶνος, ἐτανούθη, διεσκελίσε τοὺς συντρόφους αὐτοῦ καὶ ἐπλησίασε πρὸς τὴν πυρᾶν. Ἡ Γιαννούλα διέκρινε πᾶσας τὰς κινήσεις του, ἐν τῷ ἀγῶνι τῆς πρώτης φωτὸς. Διὰ τῆς αἰγμῆς τῆς ἐπιφλογῆς του ὁ στρατιώτης ἀνεσκέλευσε τὴν τέφραν ἢ ἀθεοθεῖσα ἐστία, ἔμεινον ἀνευ φλόγος καὶ θερμότητος. Ἐξῆλλε τότε τρέμων ὑπὸ τοῦ φόβου, περιῆλθε τὰ οἰκήματα καὶ συνέλεξε ξυλόριον τινα. Οὐδόλως ἐμεσῆνεν ἂν τὰ ὅσα ἦσαν διάβρογα ἢ ξηρὰ, δὲν εἶχεν ἐπὶ συνάθει ἐκ τῆς μέθης, ψυχὸς δ' αἰσθανόμενος, ἀπερῆδισε ἢ ἀναψῆ πῦρ. Οἱ συστρατιῶται τοῦ εἶγον κούσει πάντα τὰ ἐγγύς αὐτῶν εὐρεθέντα ξύλα, οὗτος λοιπὸν διῆλθε τὴν μικρὰν πλατεῖαν θπῶς ζητήσῃ ἀπαιτήριον. Ἡ γῆρα παρατήρησεν ἔσφραξα ὅτι τὸ καταπρημένον ἐκεῖνο ὄν με νωγελες βῆμα κατηυθύνετο πρὸς αὐτήν. Ὁ οὐρανὸς ἐλευκαίε. Ριφθεῖσα πρὸς τὰ ὄπισθον, ἐν τῇ σκιά, δὲν ἐφοβεῖτο νὰ θεαθῆ. Ἀλλ' αὐτὸς ὁ χονδρὸς στρατιώτης, μετὰ τὰ ξανθὰ γένεια, καὶ τὴν ἠλιθίαν καὶ ἀγρίαν μορφήν, αὐτὸς ὁ ξένος πᾶς διεγράφετο ἐν τῇ οικιαυγείᾳ τῆς ἡοῦς. Ἡ Γιαννούλα μόνον μακρόθεν καὶ νύκτωρ εἶχεν ἰδεῖ τὰ ὄντα ταῦτα. Ἀὶ τέλος πάντων εἶχεν ἐν ὑπὸ τὰ ὄμματα τῆς πραγματικῆς, ὀλίγα βῆματα ἀπέχον αὐτῆς. Πᾶσον ἀπληθήτως τὸν παρρησῆναι. Τῇ ἐφαίνετο φρικώδης. Ἰσως ἦτο αὐτὸς ὁ φονεὺς τὸν Γιάννη τῆς. Ἀλλ' ἡ κόπωσις καὶ τῶν δυνάμεων αὐτῆς ἢ ἐλλυσις ἦσαν τοιαῦτα, ὥστε οὐδ' ἀπεπειράθη νὰ φύγῃ, ἔμεινε δὲ γονυπετῆς ἐν τῇ αὐτῇ θέσει, εἰπούσα:

— Ἄς ἐμῆρ, ἄς με σκοτώσῃ! Φθάνει πλεῖα ὕπο βασιανθῆμα.

Ὁ Σιλσιανὸς ἐξηκολούθει πλησιαζών. Ἡ γυνή, ὡς μαγγανευθεῖσα, ἠδυνάτει ν' ἀποσπάσῃ ἀπ' αὐτοῦ τὰ βλέμματα τῆς Προσέγγιζεν ἤδη

εἰς τὴν φλιάν, συλλέγων ἔνθεν κακῆθεν φρύγανα, ὅτε τυχαίως ἀνήγειρε τὴν κεφαλὴν του. Κλάδος τις τῆς τριανταφυλλιάς, ὑπὸ τὴν βροχὴν κλίνας, τραχέως ἐπέπυσε τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. Καὶ ὀρθωθείς νῦν ἐξήταξε τὴν τριανταφυλλίαν, τοὺς μακροὺς καὶ στενοὺς κλώνους τῆς ἐμερδίασε μετ' ευαρέσκειας, παρεμέρισεν ὀλίγον, ἐκυψε, καὶ δρακόμενος τοῦ κομποῦ διὰ τῆς μιάς χειρὸς, ἀμεριμνῶν περὶ τῶν ἀκανθῶν, ἀπέσπασε διὰ τῆς ἐτέρας τὴν ἐπιφλογῆν του.

Ἡ γῆρα ἠνορθώθη αἰφνης, ὡχρὰ, περιτρωμος. — Ὁ! ἐπιθύρισε, πρίζουσα τοὺς ὀδόντας τῆς τὴν τριανταφυλλίαν τοῦ Γιάννη. Τὴν ὀσὴν καμῆ.

Ὁ στρατιώτης ἐπληξεν αὐτὴν ἄπαξ, ἀλλὰ τὸ δενδρύλλιον προασπίσθη ὑπὸ ἐξογκώματος τοῦ τοίχου ἀντέστη, μόνον τοῦ-φλοιοῦ αὐτοῦ ἐλαχισθέντος. Ἡ χεὶρ τοῦ στρατιώτου ὑψώθη καὶ πάλιν.

Ἡ Γιαννούλα δὲν ἐφοβεῖτο πλέον ἐλησόμενησεν ἀμέσως τὴν σκοτοδίνην τοῦ τρόμου ἧσις κατέλαβεν αὐτὴν ἐν τῷ ἀχυρῶνι, τὰ κατ' αὐτήν, οἱ ἐν τῷ σιτοβολῶνι ὑπνοῦντες δὲν ἠφίσταντο πλέον.

Κακὸν ποῦ μ' εὐρήκει! Ἐνας Πρῶτος τῆς Λειψίας κάθει τὴν τριανταφυλλίαν μου.

Ἐκφρων, ἐδράξατο τοῦ δικράνου καὶ ἐπῆδησεν ἄχοι τῆς θύρας.

Στάσου! μὴ τὸ ἐγγίξῃς εἰς ἐπὶ πρᾶγμα!

Ἡ ἐπιφλογὴ τοῦ ξένου ἐπληξε καὶ πάλιν. Ὁ κομποὺς τῆς τριανταφυλλιάς ἐκόπη, ἢ κορυφὴ αὐτῆς κατέπεσε χαμῆ, ἢ κλάδοι τῆς ἐσφύθησαν ἐν τῇ λάσπῃ. Ἡ τοῦ εὐχαριστημένου, ὁ στρατιώτης. Ἐίχε ξόλα διὰ τὴν πυρᾶν του. Πότε ἐνωσίσθη μετ' ἀνεκράστου ἐκπληξέως, τὸν ἦγον ἐνθροονίγης φωνῆς παρ' αὐτὸν, καὶ στραφεὶς εἶδεν ἀναθορούσαν ἐμπρός του, γυναικῆ, τρομερὰν τὸ βλέμμα, δικράνον κραδαίνουσαν ἀνὰ χεῖρας, παρὰ τὴν διαρπαγεῖσαν αἰκίαν, ὡς τὸ φάντασμα τῆς Ἐκδικήσεως ἐνώπιον τῆς Βισβολῆς. Προσεπῆδθησεν ναύφυγῃ, ἀλλὰ τρομερὰ τις ἐγλοσθῆ ἐγέρθησεν αἰφνης ἐν τῷ σιτοβολῶνι, ἐπέσπασεν αὐτὸν ἐκ φρίκης καὶ κατήλωσεν ἐν τῇ θέσει του.

Ἡ πυρκαϊὰ ἐξεραγῆ αἰφνιδίως. Ὁ ὄγκος τοῦ χόρτου εἶχε βαλθῆν ἄναφλαξὴ ἀνευ πατάγῃ καὶ ἀνευ λάμψεως. Ὁ ἀχυρῶν ἐτήρησε τὸ μυστικὸν του. Ἐἴτα διασκησθῆσεν τῆς στέγης εἰσέρρευσε ὁ ἀνεμος, μεμμαιδιέσχηματίσθη ὁ φρικαλέος μέλας καπνὸς εὐρε διεξοδὸν καὶ διεξέφυγε. Ἡ πυκνὴ στήλη περιεινήθη, ἀνεπῆδῆσεν καὶ ὑψώθη φερόσα ἐν ταῖς πλευραῖς καὶ τῆς ἐρυθροῦς θισσῶν φλογῶν. Ἡ ἔκρηξις ὑπέρθε στιγματικῶς. Τὸ πῦρ, σύνεστράφη πανταχόθεν, διεχύθη, διήλασε διὰ τῶν ὑπερθερμανθέντων ξύλων. Τριγμοὶ σφαιροειδῆται ἀν-

ΧΡΟΝΙΚΑ ΕΚ ΠΑΡΙΣΙΩΝ

Ἡ ἐν ταῖς πόλεις κυκλοφορεῖ ἀνευ ἔκπῳν καὶ ἀμαξηλατων. — Ὁ ἠλεκτρισμὸς μεγάλη σημερινὴ πρόδοσις. — Μετατροπὴ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ εἰς μηχανικὴν ἐνέργειαν. — Πρῶτα, πειράματα τοῦ ἠλεκτρισμοῦ ὡς κινητηρίου δυνάμειος. — Κινητήριος ἠλεκτρικὸς μηχανισμὸς. — Πειράματα ἠλεκτρικοῦ σιδηροδρόμου. — Πρῶτος ἠλεκτρικὸς σιδηροδρόμος εἰς κοινήν χρῆσιν. — ἠλεκτρικὸς ἰναίριος σιδηροδρόμος. — Μικρὸς ταχυδρομικὸς ἠλεκτρικὸς σιδηροδρόμος. — ἠλεκτρικὴ ἰσχύη πωγῆς. — Τὰ πρῶτα ἠλεκτρικὰ Τρανσμίσις εἰς δημοσίαν χρῆσιν. — Κοινὰ ἠλεκτρομαγαζα. — ἠλεκτροπλοῖα. — Ἀερόστατα ἠλεκτροκίνητα. — Νέα κεντρικὴ ἐν Παρισίοις ἐταιρεία τοῦ ἠλεκτρισμοῦ.

Σήμερον πρόκειται περὶ σπουδαιοτάτης ἀνατρησῆς. Πεντασθῆτε, καλαὶ μου ἀναγνώστρια, τὴν κλεινὴν τῆς Παλλῆδος πόλιν ἐρήμην ἐντελῶς τῶν ἔκπῳν τῆς καὶ τῶν κυρίων ἀμαξηλατων τῆς, τῶν ἐνίοτε ὑπεράγαν ποτικῶν. Μὴ φοβεῖσθε ὅμως δὲν πρόκειται περὶ γενικῆς τιμῆς ἐκ συστάσεως ἔκπῳν καὶ ἀμαξηλατων ἀπεργίας ἢ κυκλοφορίας οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον θέλει διακοπῆ. Ὡς καὶ πρότερον, ὅθι δυνάσθε ἐντὸς ὀλιγίστων λεπτῶν τῆς ὥρας νὰ παρεχῆτε εἰς τοὺς πνευμονας ὑμῶν τὸν καθαρόν ἀέρα τῶν Πατησίων, τῶν Ὀλυμπίων, τῶν Ἀμπελοκηπίων, τοῦ Φαλήρου ἢ δυνάσθε νὰ διατρέχῃτε τὰ διάφορα τῆς ἀγαπητῆς πόλεως σημετα, χωρὶς οἱ τρωσοὶ ὑμῶν πᾶδες νὰ ἐκφέρωσι τὴν ἐλαγίστην πνευματικίαν, τὸν ἐλαγίστονον γαγγυσμόν! Ἐἴναι περίεργον τοῦτο ἀληθῶς, πλὴν πρέπει ἀπὸ τοῦδε νὰ ἐξοικειωθῆτε μετὰ τὴν ἀδελφὴν αὐτὴν τὴν ἐπιληπτικὴν ἰσως, ἀλλὰ μὴ ἀπέχουσαν πολὺ τῆς πραγματοποιησεως.

Περίεργος ἀληθῶς ὁ ἀγθρωπος! Ἐἴπεν ἀπαξ «ὡ! εἶμαι ἢ κινήσει» καὶ ἐξακολούθει νὰ πληροῖ τὸν πῆδοντα τοῦτον δαιμόνιο τῆς ζωῆς διὰ τῆς ἀκαταπαύστου ἐργασίας τοῦ πνεύματος αὐτοῦ. Ἀπὸ τῆς πρώτης ἐπὶ τῆς γῆς ἐμφανισσεως του δὲν ἠσυχασεν οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἐργάζεται γενναῶς καὶ καθ' ἑκάστην ἀποκαλύπτει τὴν ὑπὸ παχυρήτης ἀγλῆος περιεκαλυμμένην φύσιν, καὶ ἀπρησπῆ ἐξ αὐτῆς ἀπὸ μίαν τὰς ἐκαιρίους καὶ ὑπερφυεῖς δυνάμεις τῆς. Μέγαι ποίου ἐσάγε σημεῖου θέλει φθάσει ἢ πρόσδος αὐτῇ τοῦ δαιμονίου ἀγθρωπίνου πνεύματος. Ἰπάρχουσιν ὅμοι ἐπὶ τὴν διαρκῆ ταύτην ἀνάπτυξιν, καὶ ἐν ὑπερήγοσι, ποῦ εὐρίσκονται εἰς πολὺ μακρὰν τοῦ αἰῶνος ἡμῶν. Ὅθι ἐπιτυχῆ ἀσά γε τὸ ἀγθρωπίνον αὐτὸ πνεῦμα, παντοδύναμον ὅσον καὶ αὐθάδες, νὰ θέσῃ πρὸ αὐτοῦ τὴν μυστηριώδη φύσιν ἐντελῶς γυνῆν.

Ἀλλ' ἰδοὺ ἄρα παρασυρόμεθα εἰς τὴν λαθῶρινθον τοῦ σκεπτικισμοῦ, λαθῶρινθον ἀγθρωπίνου.

ἠγγειλαν τὴν μακινῶδη τοῦ οἰκοδομήματος ἐξ-ἀρθρωσιν. Τὸ συνίδωμα διὰβρωθῆν ὑπὸ τοῦ πυρὸς κατακρημνίσθη ἐν τῷ κενῷ τοῦ σιτοβολῶνος μετ' ἀπικασίαν ἐκπυροσφορτήσεων. Φρικαλέαις λάμψις ἐξήγαγε βιαίως ἀπὸ τῆς ἐσθίνης οικιαυγείας τὸ χωρίον, τὰ δένδρα καὶ τοὺς παρακειμένους ἀγρούς. Βροχὴ πυκνὴ χόρτων πυριφλέκτων περιεκάλυψε τὴν μικρὰν πλατεῖαν διὰ τοῦ μαύρου αὐτῆς σαβάνου.

Τινὲς τῶν στρατιωτῶν ἀποσπασθέντες τοῦ ὑπνου ὑπὸ τῆς καταπτώσεως τῶν ἀσβέστων, κατάρθρωσαν ν' ἀρπάσωσιν ἐν σπουδῇ τὸ ἔπλον αὐτῶν καὶ νὰ ἐρμῆσωσιν ἐξω τοῦ σιτοβολῶνος πρὸ τῆς καταρρυσείως ἔτρεχαν, κατεπτοχόμενοι, νομίζοντες ὅτι προσέβαλλον αὐτοὺς ὁ πολέμιος. πάντες οἱ ἄλλοι, καταληφθέντες ὑπὸ τῆς πυρκαϊῆς, ἐν τῇ ἀναίσθησίᾳ αἷς μέθῃς, ὑπνοῦν τὸν τελευταῖον αὐτῶν ὑπνόν ὑπὸ τὰ ἐκδικητικὰ ἐρείπια τοῦ κηπιζόντος σιτοβολῶνος. Τώρα ἀνεφλέγετο ὁ στάβλος. Αἱ φλόγες ἀνήρχοντο ἀψιδουδῶς εἰς τὸν προφυραθέντα οὐρανόν. Οἱ χωρικοὶ τοῦ Πλεσσιῆ εἶδον βέβαια τὸ σύνθημα.

Ἡ Γιαννούλα, βλασφῶν τὸ βλέμμα, παρετήρησε μετὰ στοργῆς ἐσάστην φορὰν σπῆσιν τοῦ βεσταν τριανταφυλλιάς, καὶ αἰφνης ἄρρυμένη ἐπὶ τῇ ἰσοσυλίᾳ, ἄρρησεν ἐπὶ τὸν Σιλσιανόν. Τὸ δικράνον δις κάταντευθεν ἐπληξεν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ στήθους. Οἱ ὀδόντες αὐτοῦ ἐλάμψαν ἐν τῇ ἀνευγείᾳ τῆς πυρκαϊῆς καὶ ἐξηφανίσθησαν ὑπὸ τὸ ἀμαυρὸν ἴφασμα.

Ὁ στρατιώτης ἔρρηξεν ἀπαληπτικὴν κραυγὴν, ἀφήκε τὴν ἐπιφλογῆν του καὶ κατέπεσεν ἐπὶ τοῦ χθαμαλοῦ ἐδάφους. Ἡ γυνὴ ἐκράνυζε: — Τὴν ἐσάτωσες! τὴν ἐσάτωσες!

Ἀμειλίχτος, ἀγρία, ἐπλησθενεῖται, τὸν φονεὴ τῆς τριανταφυλλιάς, ἢ ἀγρίας οὐκίσεως τῶν χειρῶν, εἰλικυρ, πρὸς ἐαυτὴν τὸ δικράνον καὶ ἐθύδισε πάλιν αὐτὸ μακινῶδως ἐν τῷ λάμψῃ τοῦ ξένου. Οὐτόν ἔπαυσε, κατὰ μικρὸν σφαιροειδῶν καὶ ἐκυλιέθη ἀδρανῆς. Ἡ Γιαννούλα ἄρρησεν: — Τὴν ἐσάτωσες! — Ὁ Νὰ καὶ σύ!

Οἱ ἀσθέντες ἐκ τοῦ πυρὸς, ἐκιδρομῆτες προσεδράμον, ὄρυγας, μανίας ῥηγνύοντες, καὶ τὸ ἔπλον κραδαίνοντες.

Ἐλατὸ ἀνεμῆραξεν ἠγῆρα. Τώρα μπόρεῖτε νὰ με σκοτώσετε. Σὰς ἐκδικήθηκα γὰρ τὸν Γιάννη καὶ γὰρ τὴν τριανταφυλλίαν. Οἱ χωρικοὶ μου ἔχουν τὰ σύνθημα τοῦ Σκοτοπώτε μετὰ τῆς [rue] [de] [Gloire].

μενον μίτου της Αριάνης διὰ τὴν ἐξοδον | Περιορισθῶμεν λοιπὸν μόνον εἰς τὴν προπαρα-
σκευὴν τοῦ πνεύματός μας διὰ τὰς σημερινὰς
τῆς προόδου ἐκπλήξεις, ὅπως μὴ πρὸ ἐκείνης
νέας ἀποκαλύψεως ἀφίνωμεν φωνὴν θαυμασμοῦ!

Λοιπὸν πρόκειται σήμερον καὶ πάλιν περὶ
τοῦ ἡλεκτρισμοῦ, τῆς ἐξαισίας ταύτης δυνά-
μεως, ἥτις πανταχοῦ εἰς τὸν κόσμον διακεχυ-
μένη ὑπὸ τῆς φύσεως ταίνει νὰ διασπαρῇ καὶ
ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου εἰς πλείστας ἀνάγκας τοῦ
βίου αὐτοῦ. Ἡλεκτρισμὸς ἤδη εἶναι ὀλοκλήρως
μεταμόρφωσις τῶν μέχρι σήμερον περιβαλλου-
σῶν ἡμᾶς συνθηκῶν τοῦ κοινωνικοῦ βίου· εἶναι
πλήρως μεταβολὴ τῶν νῦν ὑφιστάμενων μέσων
τῆς μεταφοράς καὶ τῆς συγκοινωνίας· εἶναι ἐν
ἑστὶ πρὸς τὰ πρόσω γιγάντειον ἄλλα. Θέλετε
ἴδει.

Ἀπὸ τίνος μελετᾶται μετὰ θερμότητος ὑπὸ
τῶν ἀκαμάτων ἐπιστημόνων μας τὸ σπουδαιό-
τατον ζήτημα τῆς μεταβολῆς τοῦ ἡλεκτρι-
σμοῦ εἰς μηχανικὴν ἐνέργειαν, δι' ἧς θέλει ἐπι-
τευχθῆ ἡ μεταφορὰ τῶν δυνάμεων. Οὕτω ἴπ-
ποι πλέον, οὔτε ἀμαξήλαται· οἱ ἴπποι ἀντι-
καθίστανται ὑπὸ κομψῆς ἡλεκτρικῆς κινήτη-
ριου μηχανῆς, τοὺς δὲ ἀμαξήλατας, τοὺς τρο-
χεῖς, διαδέχονται εὐγενεῖς μηχανικοί, ἄνδρες
ἡλεκτρομαθεῖς καὶ ἐπιστήμονες. Ἀλλὰ καὶ ὁ
ἀτμός, τὸ θαῦμα τοῦτο τοῦ αἰῶνός μας, ἐκ-
πέει ἰσως, πρὶν ἔτι ὁ αἰὼν αὐτὸς ἀπέλθῃ. Ἡ-
λεκτρικὴ κινήτηριος δύναμις! Ὅποιον μέγα
ἀληθῶς ἐπιστημονικὸν συμβεβηκὸς μέλλει νὰ
συντελεσθῆ!

Πρῶτος ὁ εὐφυῆς ἐφευρέτης τῆς γαλβανο-
πλαστικῆς Ἰακώβης συνέλαβε τὴν ἰδέαν τῆς
χρησιμοποίησεως ταύτης τοῦ ἡλεκτρισμοῦ ὡς
δυνάμεως κινήτηριου, καὶ κατὰ τὸ 1889 ἐγί-
νοντο τὰ πρῶτα πειράματα ἐπὶ τοῦ ἐν Πε-
τρούπολιν Νέβα ποταμοῦ δι' ἀκατίου φέροντος
δάδεκα ἄτομα καὶ κινουμένου ὑπὸ τοῦ πρώτου
ἡλεκτροκινήτηρος τοῦ Ἰακώβη. Ὁ κινήτηρ οὗ-
τος συνίστατο ἐξ 128 ζευγῶν ἡλεκτρικῶν συ-
σκευῶν τοῦ Grove. Αἱ συσκευαὶ δὲ αὗται ἐγο-
ρήθουν τὸν ἀναγκαῖον ἡλεκτρισμὸν, ὅστις πε-
ρισσότερον τοὺς πτερωτοὺς τροχοὺς τοῦ πλοια-
ρίου. Πλὴν ἡ μηχανὴ αὕτη, ἥτις ἀνέπτυσε
δύναμιν μόνον $\frac{3}{4}$ ἴππου, τούναντιον ἔφερε βάρ-
ος ὑπερμέτρον· ἀπ' ἐτέρου δὲ ἐκ τῶν ἡλεκτρι-
κῶν συσκευῶν ἀπέλυοντο ὑπερζωτικαὶ ἀτμοὶ
τὰ μέγιστα ἀνυπόφοροι εἰς τοὺς ἐπὶ τοῦ πλοια-
ρίου. Τὰ δύο ταῦτα ἀκατανίκητα τότε ἀτο-
πα ἠνάγκασαν τοὺς ἄνδρας τῆς ἐπιστήμης νὰ
περιορισθῶσιν εἰς τοῦτο καὶ μόνον τὸ πείραμα.

Οὐχ ἦττον τῷ 1850 ἕτερός τις Μολὲν καλού-
μενος ἐπεχείρησεν ἑμισὴν πείραμα ἐν τῇ λίμνῃ
τοῦ δάσους τῆς Βουλωνίας ἐν Παρισίοις, ὑπερ-
ἄνω εἰς ἐντελῶς ἀπέτυχεν.

Ἐκτοτε ἐπὶ 29 ἔτη μέχρι τοῦ 1879 οὐδὲν
ἐπανελήθη πείραμα. Ἄν δὲν ἐπανελήθη ὁ-
μως, δὲν εἰδείνυε τοῦτο, ὅτι οἱ ἐπιστήμονες ἀ-
ποθαρρυνθέντες εἶχον ἐγκαταλείψει πᾶσαν ἰδέαν
τῆς πραγματοποίησεως τοῦ ὄνειρου αὐτοῦ. Τού-
ναντιον, ἐμφροῦόμενοι τῆς θείας καὶ μυστηριώ-
δους ἐκείνης φλογὸς τῆς προόδου, κεκλεισμένοι
μεταξὺ τῶν τεσσάρων τοίχων τῶν σπουδαστη-
ρίων αὐτῶν, σιωπηλῶς εἰργάζοντο μετ' ἐπιμο-
νῆς θαυμαστῆς καὶ ὑπομονῆς Ἰωβίου, ἕως οὗ
τῷ 1879 ἀπλισμένοι διὰ τελειότερων ἔργων
κατήλθον ἐκ νέου εἰς τὸν ἀγῶνα καὶ ἤρξαντο
τῶν πειραμάτων αὐτῶν. Ἐντεῦθεν ἀρχεται νέα
ἐντελῶς ἐποχὴ, λαμπρὰ, ἐνδοξος διὰ τὸ ἀνθρώ-
πινον πνεῦμα. Μέχρι τοῦ ἔτους αὐτοῦ αἱ διά-
φοροι πρόοδοι ἐτροποποίησαν καὶ ἐδελτίωσαν
τὰς ἡλεκτρικὰς μηχανὰς εἰς τρόπον, ὅστε ν'
ἀπολαμβάνονται μεγάλα ποσὰ ἡλεκτρισμοῦ,
χωρὶς αἱ συσκευαὶ ν' ἄρσιν ὡς πρότερον ἱκα-
νὸν βάρος. Πειράματα λοιπὸν ἀλλεπάλληλα
κατὰ τὰ τελευταῖα τέσσαρα ἔτη συνεχῶς ἐπα-
ναλαμβάνόμενα μετ' ἐκπληκτικῆς ἐπιτυχίας
μέχρι σήμερον κατώρθωσαν νὰ δημιουργήσωσιν
ἡλεκτροκινήτηριους ἀμαξίας, Tramways, σι-
δηροδρόμους, πλοῖα καὶ νὰ κλονήσωσιν ἐκ βάρ-
θρων τὴν ὑπερβίον τῶν ἴππων καὶ τοῦ ἀτμοῦ.

Πρὶν προχωρήσωμεν περαιτέρω, εἰπώμεν διὰ
δύο λέξεων εἰς τί συνίσταται ὁ περιάλλητος
αὗτος νέος κινήτηριος ἡλεκτρικὸς μηχανισμὸς.
Μηχανὴ δυναμὸἡλεκτρικὴ τοῦ συστήματος Si-
emens διὰ τοῦ παραγομένου ἡλεκτρισμοῦ τεί-
θειναι εἰς ἐνέργειαν κινήτηρα συγκοινωνοῦντα
πρὸς τὸν ἀξονα τῶν τροχῶν, εἰς ἧς μεταδίδει
τὴν κινήτηριον αὐτοῦ δύναμιν. Ἐὰν ἤδη θέλω-
μεν ν' ἀναπτύξωμεν δύναμιν μεγάλην καὶ ν' ἀ-
ποταμιεύσωμεν ταύτην, ὅπως ἐν δεδομένῳ χρό-
νῳ ποιήσωμεν αὐτῆς χρῆσιν, τότε μεταξὺ τοῦ
ἡλεκτροκινήτηρος καὶ τῆς δυναμὸἡλεκτρικῆς
μηχανῆς παρεμβάλλομεν συστοιχίας συμπυκνω-
τήρων, ἐν αἷς ἀποταμιεύεται μέγα ποσὸν δυνά-
μεως (ἐκ τῆς δυναμὸἡλεκτρικῆς μηχανῆς τοῦ
Siemens), ἥτις οὕτω δύναται νὰ παρασχη κί-
νησιν πολλῶν ἴππων δυνάμεως. Δὲν δίδομεν
ἐνταῦθα τὴν τεχνικὴν καὶ ἐπιστημονικὴν αὐ-
τῶν ἐν λεπτομερεῖα περιγραφῇ, φειδόμενοι
τοῦ χώρου τῆς φιλοξενούσης ἐφημερίδος καὶ
εὐλαβοῦμενοι τῆς μὴ ἀνευδρῶν ἐνίοτε παρερ-
γείας τῶν εὐγενῶν ἀναγνωστῶν καὶ ἀναγνω-
στῶν ἡμῶν.

Οἱ συμπυκνωτήρες οὗτοι οἱ κάλλιστοι εἶνε
οἱ καλούμενοι τοῦ συστήματος Φῶρ. Οὕτω λοι-
πὸν ἐφοδιάζοντες ἀμαξίαν διὰ τῶν συμπυκνω-
τήρων αὐτῶν πεπληρωμένων ἡλεκτρικῶν ἐκ
τῶν σταθμῶν δυνάμεων νὰ θέσωμεν εἰς κίνησιν
αὐτήν, ἥτις τρέχει μὲ ὅταν θέλωμεν ταχύτη-
τα, στρέφεται, σταματᾷ διὰ τῆς μεγαλειτέρας
εὐκολίας.

Ἄλλο ὅμως ἔτι σπουδαιότερον πλεονέκτημα
εἶναι, ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς δυναμὸἡλεκτρικῆς μηχανῆς
τοῦ Siemens παραγομένη δύναμις δύναται δι'
ἡλεκτρικὸν σύρματος ἢ διὰ σιδηρῶν ράβδων ν'
ἀποσταλῆ μακρὰν πολὺ, καὶ ἐκεῖ νὰ θέσῃ εἰς
ἐνέργειαν τὸν ἡλεκτροκινήτηρα.

Ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω λοιπὸν δεδομένων ἐρεϊδύ-
μενοι οἱ περὶ τὸ ἔργον τοῦτο καταγινόμενοι
θαυμαστοὶ ἄνδρες ἐδημιούργησαν διάφορα συ-
στήματα καὶ ἐπεδύθησαν εἰς διάφορα πειράμα-
τα περὶ τῆς εὐχερστερας καὶ καταλληλοτέρας
ἐφαρμογῆς τῆς ἡλεκτρικῆς μεταφοράς.

Τὰ πρῶτα πειράματα ἡλεκτρικοῦ σιδηροδρό-
μου ἐγένοντο ὑπὸ τοῦ οἴκου Siemens κατὰ τὴν
τοῦ 1879 ἐκθεσιν τοῦ Βερολίνου. Ἡ ῥυμουλκὸς
ἀμαξία ἔφερε τὸν ἐπὶ τοῦ ἀξονος τῶν τροχῶν
ἡλεκτροκινήτηρα, ὅστις ἐτίθετο εἰς ἐνέργειαν
διὰ τοῦ ἡλεκτρισμοῦ, παραγομένου ἐκ μηχανῆς
οὐχὶ ἐν τῇ ἀμαξίᾳ, ἀλλ' ἐν τῷ σταθμῷ εὐρι-
σκομένης. Ἐκ τοῦ σταθμοῦ λοιπὸν τὸ ἡλεκτρι-
κὸν ρεῦμα ἐπέμπτο πρὸς τὸν ἡλεκτροκινήτηρα
διὰ σιδηρᾶς τροχιᾶς εὐρισκομένης ἐν τῷ μέσῳ
τῶν δύο ἄλλων ἐκατέρωθεν διὰ τοὺς τροχοὺς
προωριζόμενον. Ἡ μεσαία αὕτη τροχιὰ ἐξέχου-
σα ἐπερῖδεδετο ἐπὶ ξύλων, ὅπως ἡ ἀπαμεινω-
μένη ἐκ τῆς γῆς ἔλασμα δὲ ἐπίμηκες σιδηροῦν
κατερχόμενον ἐκ τῆς ἀμαξίας διωλίσθαιεν ἐπὶ
τῆς μεσαίας ταύτης τροχιᾶς καὶ οὕτω δι' αὐ-
τῆς συγκοινωνίει τὴν ἐν τῷ σταθμῷ δυναμὸἡ-
λεκτρικὴν μηχανὴν μετὰ τοῦ ἐν τῇ ἀμαξίᾳ ἡ-
λεκτροκινήτηρος, ὅστις οὕτω διὰ τοῦ πεμπο-
μένου αὐτῷ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος ἐτίθετο εἰς
ἐνέργειαν. Τὸ ρεῦμα δὲ τοῦτο ἐπίστρεφεν εἰς
τὴν πηγὴν του μετὰ τὴν διόδον αὐτοῦ διὰ τοῦ
ἐν τῇ ἀμαξίᾳ κινήτηρος διὰ τῶν ἐκατέρωθεν
τροχῶν καὶ τῶν τροχιῶν αὐτῶν. Ἡ ῥυμουλκὸς
αὕτη ἔστυρεν ὅπισθεν αὐτῆς δύο ἀμαξίας μικρᾶς
φερούσας 12 ἄτομα· τὸ δὲ διατρεχόμενον διά-
στημα ἦτο 300 μέτραν. Ἡ ἀναπτυχθεῖσα τα-
χύτης κατὰ τὸ πρῶτον τοῦτο πείραμα ἦτο $3\frac{1}{2}$
μέτρων κατὰ δευτερόλεπτον, ἦτοι πλέον
τῶν 12 χιλιομέτρων καθ' ὥραν.

Ἡ ἐπιτυχία τῶν πειραμάτων αὐτῶν τοῦ
Siemens ἐνεθάρρυνεν εἰς τὴν δημιουργίαν τοῦ
πρώτου ἡλεκτρικοῦ σιδηροδρόμου ἐν Βερολίῳ

κατασκευασθέντος καὶ τακτικώτατα ἐν ἐνερ-
γείᾳ ὄντος ἀπὸ τοῦ Μαρτίου τοῦ 1881. Ὁ ἡ-
λεκτρικὸς σιδηροδρόμος οὗτος ἀρχεται ἐκ τοῦ
σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ Anhalt καὶ Plothen
μέχρι τῆς Στρατιωτικῆς σχολῆς ἐν Lichter-
felde. Ἐνταῦθα ἕως ἡ κεντρικὴ τροχιὰ ἐν-
οχλητικὴ οὐσα εἰς τὴν κυκλοφορίαν τῶν κοινῶν
ἀμαξῶν ὡς ἐκ τῆς ἐξοχῆς αὐτῆς ἐκ τῆς ἐπιφα-
νεῖας τῆς ὁδοῦ ἀφῆρθη ἐντελῶς, τὸ δὲ ἡλε-
κτρικὸν ρεῦμα ἤδη στέλλεται διὰ τῆς μιᾶς τρο-
χιᾶς τῶν τροχῶν, διὰ δὲ τοῦ ἐτέρου τροχοῦ καὶ
τῆς τροχιᾶς ἐπανερχεται εἰς τὴν πηγὴν αὐτοῦ.
Ἐξ πρὸς τοὺς τριάκοντα ἀμαξοστοιχίας καθ'
ἡμέραν κυκλοφοροῦσιν ἐπὶ τῆς πρώτης ταύτης
σιδηροδρομικῆς γραμμῆς μετὰ ταχύτητος 35-
40 χιλιομέτρων καθ' ὥραν δι' ἡλεκτροκινή-
τηριου μηχανῆς πέντε μόνων ἴππων δυνάμεως.
Τὸ μήκος τῆς γραμμῆς εἶναι 3 χιλιόμετρα· πρό-
κειται ὅμως ν' αὐξηθῆ κατὰ $3\frac{1}{2}$ χμ ἔτι.

Ἐτερος σιδηροδρόμος ἡλεκτρικὸς ἐναέριος,
οὕτως εἰπεῖν, ἐσχεδιάσθη ὑπὸ τοῦ Chrétien καὶ
μελετᾶται νὰ κατασκευασθῆ ἐν Παρισίοις ἐπὶ
τῆς πλατείας λεωφόρου τοῦ Βολταίρου. Αἱ τρο-
χιαὶ τοῦ σιδηροδρόμου αὐτοῦ θέλουσιν εἶναι
ἐναέριοι ὑποστηριζόμεναι ὑπὸ μακρᾶς σειρᾶς σι-
δηρῶν σταθῶν.

Τὸ σπουδαιότατον ὅμως εἶναι ἡ μελετωμένη
κατασκευὴ μικροῦ ἡλεκτροσιδηροδρόμου ταχυ-
δρομικοῦ ὑπὸ τοῦ Μαρκέλου Δεπρέ σχεδιασθέν-
τος, ὅστις ἔλακων ὅπισθεν αὐτοῦ ἀμαξίδια πλή-
ρη ἐπιστολῶν, τηλεγραφημάτων, φακέλων δια-
φόρων, θέλει κυκλοφορεῖ ἐν τοῖς ὑπογείοις ὄχι-
τοῖς τῆς πόλεως καὶ ἐκτελεῖ τὴν ταχυδρομι-
κὴν ὑπηρεσίαν ἀστραπηδῶν ἐκ τοῦ ἐνός μέχρι
τοῦ ἐτέρου ἀκροῦ τῆς εὐρείας πρωτευούσης τῆς
Γαλλίας. Τὸ σύστημα τοῦτο θέλει ἀντικατα-
στήσει τὸ ἤδη ἐν ἐνεργείᾳ ἐν εὐφρόνιστον αὐ-
στημα τῶν ὑπογείων πνευματικῶν σωλήνων, ἐν
οἷς κύλινδρος ἄτερος ἐκ τοῦ ἐνός εἰς τὸ ἕτε-
ρον ἀκρον τῆς πόλεως ἄθει πρὸ αὐτοῦ φακέ-
λον τηλεγραφημάτων διὰ συμπυκνώσεως τοῦ
ὅπισθεν αὐτοῦ ἀέρος καὶ ἀραιώσεως τοῦ ἔμπρο-
σθεν αὐτοῦ.

Ταυτοχρόνως δὲ διάφορα πειράματα ἐγί-
νοντο πανταχοῦ ἡλεκτρικῶν Tramways καὶ
κατασκευαὶ ἐπίσης τοιούτων εἰς δημοσίαν χρῆ-
σιν. Οὕτω ἐν τῇ κατὰ τὸ 1881 ἡλεκτρικῇ ἐκ-
θέσει τῶν Παρισίων ἡλεκτροκίνητον Tramway
ἐλάμβανεν ἔξωθεν ἐκ τίνος ἀποστάσεως ἐκ τοῦ
μεγάρου τῆς ἐκθέσεως ἀνὰ 50 ἐπισκέπτους καὶ
εἰσήγεν αὐτοὺς ἐντὸς αὐτοῦ. Ἐν τῷ εἶδει ὁ-
μως τούτῳ τοῦ Tramway καθιερώθη νέον σύ-
στημα. Τὸ ἡλεκτρικὸν ρεῦμα πλέον δὲν ἐστέλλε-
τα καὶ ἐπανήρχετο εἰς τὴν πηγὴν του διὰ
τῶν σιδηρῶν τροχιῶν, ἀλλὰ διὰ δύο συρματῶν

μεταλλικών, υποστηριζομένων δια πασσάλων κατά τὸ μήκος τῆς γραμμῆς καὶ τὰ δύο ταῦτα σύρματα συνεικονῶνται πρὸς τὴν ἐν τῇ ἀμαξῇ ἠλεκτροκινητήρα διὰ μικρῶν ἐπιμήκων ελασμάτων ἐξερχομένων ἐκ τῆς ὀροφῆς τῆς ἀμαξῆς καὶ ὀλισθαίνοντων ἐπὶ τῶν συρμάτων αὐτῶν κατὰ τὴν πορείαν τῆς ἀμαξῆς. Ἐννοεῖται ἤδη, ὅτι διὰ μὲν τοῦ ἐνὸς σύρματος ἐπέμπετο, διὰ δὲ τοῦ ἑτέρου ἐπανήρχετο εἰς τὴν πηγὴν τὸ ἠλεκτρικὸν ρεύμα.

Κατὰ τὸ σχέδιον τοῦτο ἡ ἐν Βερολίῳ ἐταιρία τῶν ἵπποσιδηροδρόμων εἰς μίαν τῶν ἐν τῇ κεντρικωτέρᾳ ὁδῷ τῆς πόλεως γραμμῶν τῶν Tramways αὐτῆς ἀντικατέστησε τοὺς ἵππους διὰ τοῦ ἠλεκτρικοῦ κινητήρος. Τὰ Tramways ταῦτα, συνιστάμενα ἐκ δύο ἀμαξῶν δυναμένων νὰ περιλάβωσιν 90 άτομα, εἶρον μεγάλην ὑποστήριξιν καὶ ἐπιτυχίαν ἐν Βερολίῳ σήμερον. Ἐπίσης δὲ ἡ ἐν Γενεύῃ τῆς Ἑλβετίας ἐταιρία τῶν ἵπποσιδηροδρόμων ἀπεράσισε νὰ ἐφαρμόσῃ ἐπὶ πασῶν τῶν ἀμαξῶν αὐτῆς τὸν ἠλεκτρισμὸν.

Ἐν Παρισίῳ δὲν κατεσκευάσθη εἰσέτι γραμμὴ εἰς κοινήν χρῆσιν πλὴν τὰ περὶ ἡμᾶς κατ' ἐκάστην πολλαπλασιάζονται μετὰ μεγίστης πάντοτε ἐπιτυχίας, καὶ ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν οἱ Παρισινοὶ θέλουσι ταξιδεῦσαι δι' ἀμαξῶν ἀνευ ἵππων, ἀνευ ἀτμοῦ, ἀνευ συμπιεσμένου ἀέρος, ἀνευ θερῆς καὶ καπνοῦ δὲν εἶναι μακρὸν. Τὴν 24 παρελθόντος Ἰουνίου ἐγένοντο πειράματα ἠλεκτρικοῦ Tramway διατρέξαντος μετὰ ταχύτητος 11 χιλιομέτρων καθ' ὥραν, (ἡτοὶ ὀλίγον τι ταχύτερον τῶν ἵππων), διάστημα 30 χιλιομέτρων μετὰ 40 ἐπιβατῶν. Ἐκτὸς τὰ πειράματα ἐπαναλαμβάνονται καθ' ἐκάστην σχεδὸν καὶ οἱ Παρισινοὶ ἐκπλήσσονται συχνάκις βλέποντες ἐπὶ τῶν τροχιῶν τοῦ ἵπποσιδηροδρόμου ὀλισθαίνουσας σιγῆλῶς ἠλεκτροκινητοὺς ἀμαξάς.

Τὰ διὰ τοῦ ἀτμοῦ λοιπὸν Tramways, ἀτινα δὲν ἠδυνήθησαν νὰ εἰσαχθῶσιν εἰς τὴν ἐν ταῖς πόλεσι συγκοινωνίαν διὰ τὴν βαρεῖαν καὶ τερατώδη αὐτῶν μηχανὴν, ἥτις διὰ μὲν τοῦ κατότου καὶ τῶν ὀξέων συριγμῶν τῆς κατετρόμαξου τοῦ ἵππου καὶ τοῦ ἀμαξήλατου, διὰ δὲ τῆς ἐξακοντίσεως κυμάτων μέλανος καπνοῦ ἐρρύπαινε τὰς οἰκίας καὶ τὰ πάντα, ἀντικαθίστανται ἤδη διὰ τοῦ ἠλεκτρικοῦ Tramway φέρωντος εἰς τὸ βάθος αὐτοῦ κεκρυμμένην τὴν ἠλεκτρικὴν τοῦ κινητήριον μηχανὴν, οὐδένα, οὐδέ τὸν ἐλάχιστον θόρυβον παράγοντος, δι' ὃν οἱ ἀμαξήλαται νὰ δυνήθωσι νὰ ἐκφέρωσι μεμνημορίας διὰ τοὺς ἵππους τῶν ἀμαξῶν των. Ἀλλὰ τί λέγω; παρ' ὀλίγον ἐλησφόρουν, αἱ καὶ ἀμαξήλαται καὶ ἵπποι καταδικάζονται

προσχωρῶς εἰς διηνεκὴ ἰσόδιον ἀργίαν! Οἱ ὑψουεῖς ἠλεκτρολόγοι δὲν παρημέλησαν καὶ τὰς κοινὰς ἀμαξίας ἐξελέτησαν, ἐνέκυψαν καὶ εἰς τὸ ζήτημα τῶν κοινῶν ἠλεκτρομαξῶν. Ἐνταῦθα ὅμως δὲν ὑπάρχουσιν οὔτε ἀδιδραστὶ τροχιαὶ οὔτε σύρματα, δι' ὧν νὰ πέμπηται εἰς τὴν ἀμαξίαν τὸ ἠλεκτρικὸν ρεύμα ἐκ τοῦ σταθμοῦ. Ἐν τῇ κοινῇ ἀμαξῇ ὁ ἠλεκτρικὸς κινητήριος μηχανισμὸς συνίσταται ἐκ συμπυκνωτήρων πεπληρωμένων ἐκ τῶν σταθμῶν ἠλεκτρισμοῦ καὶ κινούντων τὴν ἠλεκτροκινητήρα, τὸν στρέφοντα τοὺς τροχοὺς τῆς ἀμαξῆς.

Πρῶτον πείραμα ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Γουστάβου Τρουβῆ ἐν Παρισίῳ ἐν τῇ ὁδῷ Βαλοᾶ τῇ 1881 διὰ ποδοκινήτου διέρου (vélocipède). Κατόπιν ὅμως ἐγένοντο πλεῖστα ἄλλα ἀμαξῶν κοινῶν μετὰ θαυμαστῆς ἐπιτυχίας, καὶ ἰδίως τὴν 3 λήξαντος ἐν τοῖς Ἡλυσίαις Πεδίοις διὰ λεωφορείου, οὗ ἐπέβαινον ὁ ὑπουργὸς τῶν Ταχυδρομείων καὶ Τηλεγράφων Cochery, ὁ Λεοσέψ καὶ διάφοροι βουλευταὶ καὶ ἐπίσημοι μηχανικοὶ. Ὑπὸ τὰς ἔδρας τῆς ἀμαξῆς εἶχον τοποθετηθῆ οἱ συμπυκνωτήρες δίδοντες 72 ἵππων δύναμιν. Ἡ ἐπιτυχία τοῦ πειράματος ἦτο πλήρης ἡ ταχύτης ὑπῆρξεν ἀνωτέρα τῆς τῶν συνηθῶν δι' ἵππων ἀμαξῶν. Τὸ λεωφορεῖον ἠδύνατο εὐχερέστατα νὰ διευθύνηται καὶ νὰ στρέφεται μετὰ καταπληκτικῆς ἀληθῶς εὐκολίας καὶ ταχύτητος.

Παραλλήλως εἰς τὰς ἐξαιτίας ταύτας δοκιμάς περὶ τὴν συγκοινωνίαν τῆς Ἑλλάδος δὲν παρημέληθη καὶ ἡ διὰ θαλάσσης. Τὸ πρῶτον ἠλεκτρικὸν πλοῖον ἀποτυχόν, ὡς εἴπομεν ἀνωτέρω, ἐνεφανίσθη ἐπὶ τοῦ Νέβα ποταμοῦ τῇ 1839. Μετὰ 42 ἀκριβῶς ἐτῆ, ἡτοὶ τῇ 1881 ἐπανελαμβάνετο τὸ πείραμα μετ' ἐπιτυχίας ὑπὸ τοῦ Γουστάβου Τρουβῆ ἐν τῇ Σηκουάνᾳ ποταμῷ. Τὸ πλοῖον αὐτοῦ 8 μέτρων μήκους εἶχε ταχύτητα 12 χιλιομέτρων ἐκάστην ὥραν. Τὸ ἐπόμενον ἔτος 1882 τὰ πειράματα τῆς ἠλεκτροπλοίας ἐγένοντο ἐπὶ τοῦ ἐν Λονδίῳ Ταμῆσεως ποταμοῦ, ἐνθα ἡ ταχύτης τοῦ πλοῖου αὐτοῦ ἐπελογίσθη 8 κόμβους καθ' ὥραν. Δὲν ὑπολείπεται λοιπὸν καὶ ἐνταῦθα ἡ ἐν ἐπι βῆμα εἰς τὴν δημιουργίαν ἠλεκτρικοῦ ναυτικοῦ!

ὑπολείπεται ἐπι ἕτερον μέσον συγκοινωνίας, ἡ ἀερίαις! Ἀρὰ γὰρ ἐν τῇ παντοδυναμίᾳ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ δὲν ὑπερῴσκει καὶ ἡ ἐπιτυχία ταύτης διὰ τῆς κινητήριου δυνάμεως αὐτοῦ, ἡ πραγματοποίησις τοῦ ὄνερου ποδῶν, διὰ τὸ ὅποσον ὅποιοι δὲν κατεβλήθησαν μάχθαι καὶ θυσίαι καὶ ὄπρσον δὲν ἔπασαν θύματα τῆς

ἐπιμόνου ἀφοσιώσεώς των! Νὰ ἐλιπίσωμεν λοιπὸν, ὅτι μετ' ὀλίγον ὁ ἄνθρωπος δὲν θὰ θεωρῆ μετὰ ζηλοτύπου βλέμματος τοὺς ἐλευθέρους τοῦ ἀέρος κατοίκους; τὰ πτερωτὰ ἐμφυγα ὄντα; ὅτι θὰ διατρέξῃ τὴν ἀτμόσφαιραν ἐκ τοῦ ἐνὸς πόλου τῆς γῆς ἐπὶ τὸν ἕτερον μετὰ ταχύτητος καὶ ὑπὸ τῶν πτηνῶν αὐτῶν ζηλευτῆς; Ὅποια πρόδοσις! Αἱ διὰ ξηρὰς, αἱ διὰ θαλάσσης, αἱ διὰ τῶν ἀέρων συγκοινωνίαι θὰ ἀναμιλλῶνται ἀλλήλοις μετὰ θερμότητος. Ὅποια μεταμorfώσεις! Ἐκτός τῶν πλείστων ἄλλων διὰ τὴν ἀνθρωπότητα ὠφελιμάτων, ὅποσον βῆμα πρόδοσις δὲν θέλει συντελεσθῆ καὶ εἰς τὴν στρατιωτικὴν τέχνην! Ἡ πανίσχυρος καὶ φοβερὰ νῦν ναυτικὴ δύναμις Ἀγγλίας ἴσως τότε θέλει ὑποκυβεῖ ὑπὸ νεῦν τινὰ ἀεροστατικὴν κλιῶς καταρτισμένην εὐρωπαϊκὴν δύναμιν! Ὅποια ἀληθῶς ἀνατροπὴ!

Πρὶν περατώσωμεν ἐνταῦθα τὰ ἄρθρον ἡμῶν, ἅς μνημονεύσωμεν καὶ τὴν πρόσεχῆ σύστασιν ἐν Παρισίῳ σπουδαιότητος ἠλεκτρικῆς ἐταιρίας, ἥτις θέλει χρησιμεύσει ὡς κέντρον πληροφοριῶν ἐπὶ τῶν προόδων τοῦ ἠλεκτρισμοῦ ἐν ἀπᾶσι τῇ οἰκουμένῃ καὶ ὡς κύριος μοχλὸς τῆς διαδόσεως τοῦ ἠλεκτρισμοῦ, τῆς ἀναπτύξεως καὶ τελειοποιήσεως αὐτοῦ διὰ διαφόρους ἐπιστημονικὰς καὶ κοινωνικὰς ἀνάγκας. Ἡ δὲ ἐσχηματίσθη ἡ πρώτη ἐπιτροπὴ ἐκ προσώπων σπουδαίων, ἀπόντων μελῶν τῆς Ἀκαδημίας τῶν Παρισιῶν, ἵνα μελετήσῃ τὸ ζήτημα καὶ ὀρίσῃ τὰς βάσεις τῆς σπουδαιότητος ταύτης, ἴσως παγκοσμίῳ, ἐταιρίας.

Παρισι, 31 Δεκεμβρίου (ἔν) 1883. Φ*

Ἐκ τοῦ Β' α' ρ' ὁ κ' οὐ, συγγραφεὺς τοῦ γνωστὰτου Ἰταλοῦ συγγραφέως Βαμόνδου δὲ Ἀρκίσι, αὐτῶν καὶ ἄλλα ἔργα ἔχουσι δημοσιεῦθ ἐν τῇ "Estia", καταχωρηθῆν ἐκ τῆς Ἰταλικῆς ἐφελληνισμένην τὸ κατωτέρω περίεργον κείμενον.

ΕΝ ΓΕΥΜΑ
εἰς τοῦ μεγάλου Βεζίρη τοῦ Παράκου.

Χθὲς ἐγευματίσαμεν εἰς τοῦ μεγάλου Βεζίρη Ταῖβ βὲν Ἰαμανί τοῦ ἐπινομαζομένου Βοσχαερίν, ὅπερ κατὰ τινὰς μὲν σημαίνει νικητῆς εἰς τὸ παίγνιδιον τῆς σφαιρας, κατ' ἄλλους δὲ πατῆρ εἰκόσιον εἰών. Εἶναι δὲ μέγας Βεζίρης ψιλῶ μόνον ὀνόματι, διότι ὁ πατῆρ του ἔσχε τὸ ἀξίωμα ἐκεῖνο ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ πρώην Σουλτάνου.

Ὁ ἀγθαρός, ὅστις εἶχε σταλῆ ἵνα μᾶς προσκαλέσῃ ἐγένετο δεκτός ὑπὸ τοῦ πρεσβευτοῦ ἐνώπιόν μας.

— Ὁ μέγας Βεζίρης Ταῖβ βὲν Ἰαμανί Βοσχαερίν, — εἶπε μετὰ πολλῆς σοβαρότητος, —

παρκαλεῖ τὸν πρεσβευτὴν τῆς Ἰταλίας καὶ τὴν ἀκολουθίαν αὐτοῦ νὰ εὐδοκήσῃ νὰ γευματίσῃ σήμερον εἰς τὴν αἰκὴν του.

Ὁ πρεσβευτῆς εὐχαρίστησε.

— Ὁ μέγας Βεζίρης Ταῖβ βὲν Ἰαμανί Βοσχαερίν, — ἐξηκολούθησεν ὁ ἄνθρωπος μετὰ τῆς αὐτῆς σοβαρότητος — παρκαλεῖ ὡς αὐτίκας τὸν πρεσβευτὴν καὶ τὴν ἀκολουθίαν αὐτοῦ νὰ φέρωσι μεθ' ἐαυτῶν πηροῦνια καὶ μαχαίρια καὶ νὰ συμπρολάβωσι καὶ τοὺς ὑπηρέτας των ἵνα τοὺς ὑπηρετήσωσι εἰς τὴν τραπέζαν.

Ἐπορεύθημεν πρὸς τὸ ἑσπέρας πάντες ἐν ἐπισήμῳ σταλῇ μετὰ λευκοῦ λαμινοδέτου, ἐπιπτοι, ἀκολουθοῦμενοι ὑπὸ τῶν συνήθων ἐνόπλων ἀνδρῶν. Δὲν ἐνθυμούμαι εἰς ποῖον μέρος τῆς πόλεως ἔκειτο ἡ οἰκία, τόσαι ἦσαν αἱ περιδρομαὶ καὶ αἱ στροφαί, τὰς ὁποίας εἶχομεν κἀμει, αἱ ἀναβάσεις καὶ καταβάσεις διὰ ὄρουσιων ἐσκεπασμένων, σκοτεινῶν, ἀπαισιῶν, ἔχοντες καθ' ἐκάστην στιγμήν τὸν κῶνον μας νὰ κωδερνῶμεν διὰ τοῦ γαλινοῦ τὰς ἡμιόνας, αἵτινες ὀλισθαίνον καὶ νὰ κλίνωμεν τὰς κεφαλὰς διὰ νὰ μὴ προσκρούωμεν πρὸς τὰς καθύγρους καμάραις τῶν ἀτελευτήτων σταθῶν.

Ἀφιππεύσαμεν ἐν σκοτεινῷ διαδρόμῳ καὶ εἰσεργήσαμεθα ἐκεῖθεν εἰς εὐρύχωρον αὐλὴν ὀρθογώνιον, τῆς ὁποίας τὸ ἔδαφος ἦτο ἐστρωμένον διὰ ψηφιδωτοῦ. Περικυκλούτο ἡ αὐλὴ αὐτὴ ὑπὸ ὑψίστων λευκῶν παραστάδων, ὅφ' ὧν ἐκυρτοῦντο μικρὰ τόξα κεκοσμημένα δι' ἀραβουργημάτων ἐκ μαρμαρώματος κεχρωματισμένα πράσινα: τὸ ὅλον ἀπετέλει παράξενον μαυροσιθαβυλωνιακὸν ἀρχιτεκτόνημα, τὸ ὅποσον μᾶς ἐνεποίει τέρψιν ἅμα καὶ θαυμασμόν. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς αὐλῆς ἀνέβλυζον ἀπὸ ἐπιτᾶ ἐκ λευκοῦ μαρμάρου δεξαμενῶν ἐπιτᾶ ὑψηλοὶ κρουνοὶ, ὧν τὸ κελύφισμα τὸ πολὺ ὠμοίαιζε πρὸς θαλάσσιαν καταφερομένην βροχὴν. Ἦσαν πέντε θυρίδες ἡμίκλειστοι καὶ ἀνά δύο μικρὰ παράθυρα. Ἐν τῷ μέσῳ τῶν δύο βραχυτέρων τοῦ ὀρθογώνιου πλευρῶν ἠνοίγοντο ἀνά μία μεγάλη θύρα, δι' ὧν εἰσῆρχετο εἰς δύο αἰθούσας, παρὰ τὴν οὐδὸν δὲ τῆς μιᾶς ἐκ τῶν δύο τούτων θυρῶν μὲς περιέμενε πεζὺς ὁ μέγας Βεζίρης, ἔχων ὀπίσθεν του δύο γηραιούς μαυροσύτιους συγγενεῖς του, δεξιὰ δὲ καὶ ἀριστερὰ ἴσταντο δύο σφαιρὰ δούλων, ἡ μὲν ἀνδρῶν ἡ δὲ γυναικῶν.

Ἀφ' οὗ ἐγένον ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν αἱ συνήθεις φιλοφρονήσεις, ὁ μέγας Βεζίρης ἐκάθησεν ἐπὶ τινος σελτέ ἐρειδομένου κατὰ μήκος τοῦ τοίχου, ἐσταύρωσε τοὺς ποδάς, ἐσφιγχε πρὸς τὴν κοιλίαν του δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν στρογγύλον προσκέφαλον, κατὰ τὴν γνωστοτάτην αὐτοῦ συνήθειαν καὶ ἐμεινέν ἐπιπτα οὕτω τοποθετημένος χωρὶς δι' ὅλου νὰ κινήθῃ καθ' ὅλην τὴν ἑσπέραν.

Ἦτο τεσσαράκοντα πέντε ἐτῶν, ἰσχυρός, ἐ-

χων κανονικωτάτους του προσώπου τους χαρακτῆρας, ἀλλ' ὄχι καὶ συμπαθητικῶς, διότι ἔλαμπαν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του δὲν ἤξεύρω ἔποια τις λάμπει, ἥτις ὑπεδήλωνε κίβδηλον ἔνδρα. Ἐφόρει φακιδίον καὶ λευκὸν καρτάνι, ὠμίλει δὲ μετὰ πολλῆς ζωηρότητος καὶ ἠχηρῶς ἐγέλα εἰς πᾶσαν λέξιν εἴτε ἰδίαν εἴτε ἄλλου, ἀναρρίπτων εἰς τὸ ὄπισθον τὴν κεφαλὴν καὶ ἐξαικολούθων νὰ κρατῆ χάσκον τὸ στόμα πολὺν χρόνον ἀφ' οὗ εἶχεν ἤδη σβεσθῆ ὁ γέλως.

Πρὸς τοὺς τοίχους ἐκρέμαντο μικραὶ εἰκόνες μετ' ἐπιγραφῶν ἐκ τοῦ Κορανίου, γεγραμμένων διὰ χρυσῶν γραμμάτων, ἐν τῷ μέσῳ δὲ τῆς αἰθούσης ὑπῆρχε τράπεζα, ὁμοία πρὸς ἐκείνας, τὰς ὁποίας βλέπει τις εἰς τὰ ξενοδοχεῖα τῶν χωρίων καὶ τινὰ ἀγροτικὰ καθίσματα, περίξ δὲ λευκοὶ ἀσπιδεῖς ἐν εἰδεί σαφῶν, ἐφ' ὧν ἐρείψαμεν τοὺς πέλους μας.

Ὁ βὲν Ἰαμανὶ ἠνοῖξε ζωρᾶν συνομιλίαν πρὸς τὸν πρεσβευτὴν, τὴν ἠρώτησεν ἂν ἦτο νυμφευμένος, διὰ τί δὲν ἐνυμφεύετο, τῷ εἶπεν ὅτι ἂν εἶχε σύζυγον ἢ ἦτο μεγάλη δι' αὐτὸν εὐχαρίστητις νὰ τὴν ἴδῃ εἰς τὸ γεῦμα του, ὅτι ὁ τῆς Ἀγγλίας πρεσβευτῆς εἶχε συμπαραλάβει εἰς ἐν τοῦ γεύματος τὴν θυγατέρα του, ἥτις εἶχε πολὺ εὐχαριστήσῃ, ὅτι πάντες οἱ πρέσβεις ἔπρεπε νὰ νυμφεύωνται ἐπίτηδες διὰ νὰ ὀδηγῶσι τὰς γυναῖκας τῶν εἰς τὸ Φέξ καὶ νὰ γευματίωσι μετ' αὐτῶν εἰς τὸν οἶκόν του—καὶ ἄλλας τοιαύτας ὀριλλίας διακοπτομένας ὑπὸ ἀσβέστου γέλωτος.

Ἐν ᾧ ὠμίλει ὁ Βεζίρης, ἐγὼ καὶ οἱ ζωγράφοι, καθήμενοι παρὰ τὸν οὐδὸν τῆς θύρας, παρεστηροῦμεν λαθραίως τὰς δούλας, αἵτινες κατὰ μικρὸν λαβοῦσαι θάρρος ἐκ τῆς εὐμενοῦς μας περιεργίας εἶχον πλησιάσει, χωρὶς νὰ τὰς ἴδῃ ὁ Βεζίρης, σχεδὸν μέχρι ἡμῶν καὶ ἐστάθησαν ἔπειτα εἰς τὴν θέσιν ἐκείνην παρατηροῦσαι ἅμα καὶ ἐπιδεικνύμεναι μετὰ προφανοῦς εὐαρεσκείας. Ἦσαν ὅλοι οὐκὼ ὠραῖαι νεάνιδες ἀπὸ δεκαπέντε ἕως εἰκοσιν ἑτῶν, τινὲς μὲν ὑπομέλαιναν, ἄλλαι δὲ μαῦραι, μὲ μεγάλους ὀφθαλμούς, διατεταμένους μυκτῆρας, προεβέχοντα τὰ στήθη, ἐνδεδυμέναι ἐσόητας λευκάς καὶ περιεζωσμέναι περὶ τὴν ὄσφιν διὰ πλατείας κεντημένης ζώνης· εἶχον γυμνοὺς τοὺς βραχίονας καὶ τοὺς πόδας, ἐφόρουν δὲ φέλλια εἰς τὰ μετακάρπια, μεγάλους ἀργυροὺς κύκλους εἰς τὰ ὦτα καὶ δύο μεγάλους δακτυλίους περὶ τὰς κνήμας. Ἦφαίνοντο ὅτι οὐδένα ἢ εἶχον ἐνδοιασμὸν νὰ ἐπιτρέψωσιν εἰς γείρα χριστιανικὴν νὰ θωπεύσῃ τὰς παρειαίας τῶν. Ὁ εἰς ἐκ τῶν ζωγράφων ἐπέστησε τὴν προσοχὴν τοῦ συναδέλφου του πρὸς τὸν πόδα μας ἐξ αὐτῶν, ὅστις ἦτο καλλιστος· ἐκείνη τὴν ἐνόησε καὶ ἀμέσως ἤρχισε νὰ παρατηρῆ τὸν πόδα τῆς μετὰ πολλῆς περιεργίας. Ἦσαν δὲ αἱ ἄλλαι ἐμμήθησαν τὴν πρῶ-

την παραβάλλουσαι τοὺς ἰδίους πόδας πρὸς τοὺς πόδας ἐκείνης. Ὁ αὐτὸς ζωγράφος διέτεινεν ἀφῆνης τὸν τῶς συνεσταλαμένον κυλινδρικὸν τοῦ πέλου· αἱ δούλαι ὀπισθοχώρησαν ἐν βῆμα, ἔπειτα ἐμειδίασαν καὶ ἐπλησάσαν. Ἄλλ' ἠκούσθη τότε ἡ φωνὴ τοῦ βὲν Ἰαμανὶ προστάζοντος νὰ εἰπωσι νὰ παρατεθῆ ἡ τράπεζα καὶ ἀπῆλθον.

Ἡ τράπεζα παρετέθη ὑπὸ τῶν ἡμετέρων στρατιωτῶν, δούλους δὲ τις τῆς οἰκίας ἐνέπηξεν ἐν τῷ μέσῳ τρεῖς μεγάλας λαμπάδας ἐκ καθαροῦ κηροῦ ποικίλου χρώματος. Τὰ πινάκια ἦσαν τοῦ Βεζίρη, ἀλλὰ δὲν ὑπῆρχον οὔτε δύο ὅμοια, ἀλλὰ ἦσαν μεγάλα καὶ ἄλλα μικρά, τινὰ μὲν λευκὰ τινὰ δὲ χρωματιστά, ἀλλὰ ἀρίστης ποιότητος καὶ ἄλλα προστυχότατα. Καὶ τὰ χειρομᾶκτρα δὲ ἦσαν τῆς οἰκίας, ἀλλὰ καὶ ταῦτα βαμδωκερὰ μὲν πάντα, ἀλλὰ διαφόρου μεγέθους, ἀστράφητα, κοπέντα ἐν βίᾳ καὶ ὅπως ὅπως ὀλίγας ὥρας παρ' τοῦ γεύματος.

Ἦτο ἤδη νύξ ὅτε ἐκαθίσταμεν εἰς τὴν τράπεζαν. Ὁ μέγας Βεζίρης ἔμεινεν εἰς τὴν θέσιν του ἐπὶ τοῦ σελτὲ μὲ τὸ προσκέφαλον ἐπὶ τῆς κολίνας, διελέγετο δὲ πρὸς τοὺς δύο συγγενεῖς του καὶ ἐγέλα ἀδιακόπως.

Δὲν ἢ πειροσάσω τὸ γεῦμα διότι δὲν θέλω νὰ ἀναξέσω λυπηρὰς ἀναμνήσεις· λέγω μόνον ὅτι εἶχον παρατεθῆ τριάκοντα φαγητά, ἦτοι τριάκοντα βραβεῖαι συμφοραὶ, χωρὶς νὰ ὑπολογισθῶσιν αἱ μικρότεραι δυσαρδέσκαι τῶν γλυκιμαμάτων.

Μετὰ τὰ δέκατον πέμπτον φαγητὸν, ἐπειδὴ ἀπέβαινε κατ' ὑπερβολὴν δύσκολος ἡ ἐξαικολούθησις τοῦ ἀγῶνος χωρὶς νὰ βρέξωμεν τὰ χεῖλη μας δι' ὀλίγου οἴνου, ὁ πρεσβευτῆς παρήγγειλεν εἰς τὸν Μορτέον νὰ ἐρωτήσῃ τὸν Βεζίρη ἂν εὐηρεστέτο νὰ μας ἀφίση νὰ φέρωμεν φιάλας τινὰς καταπάντου. Ὁ Μορτέος ἀμίλησε περὶ τούτου εἰς τὸ ὠτίον τοῦ Σελᾶμ καὶ ὁ Σελᾶμ ἐπαγγέλασε τὴν αἰτησὴν εἰς τὸ ὠτίον τῆς Αὐτοῦ Ἐξουχότητος.

Ἡ Αὐτοῦ Ἐξουχότης ἤρχισε μακρὰν περὶ τῆς αἰτησεώς μας ἀπάντησιν πρὸς τὸν Σελᾶμ, χαμηλῆ τῆ φωνῆ, ἡμεῖς δὲ μετὰ στενοχωρίας παρηκολούθουμεν διὰ τῆς ἀκρας τοῦ ὀφθαλμοῦ τὴν φυσιογνωμίαν τῆς Ἐξουχότητος του, ἵνα διακρίνωμεν ὅποιον τινὰ ἔκβασις ἢ εἰλάμβανε τὸ διάβημά μας· αἱ παρατηρήσεις μας ὁμῶς δὲν μας ἐδίδον πολὺ θάρρος.

Ὁ Σελᾶμ ἠγέρθη περίλυπος καὶ ἀνήνεγκε τὴν ἀπόκρισιν εἰς τὸ ὠτίον τοῦ Μορτέου, ὅστις μας ἀπεσβόλωσε διὰ τῶν ἐξῆς λόγων·

— Ὁ μέγας Βεζίρης λέγει ὅτι δὲν ἢ εἶχε δυσκολίαν . . . ὅτι μάλιστα εὐχαρίστως θὰ συγκατετίθετο . . . ἀλλ' ὅτι ὁμῶς τὸ πρᾶγμα ἢ ἦτο ἄτοπον . . . ὅτι ἢ ἐκπληθύνοντο τὰ ποτήρια . . . ἵσως καὶ ἡ τράπεζα, καὶ ὅτι ὁποῦδῃποτε ἡ ὄψις,

ἡ ὄσμη . . . τὸ καινοφανὲς τοῦ πράγματος . . . — Ἐνόησα, ἐνόησα, — ἀπεκρίθη ὁ πρεσβευτῆς— ἄς μὴ γείνη πλέον λόγος.

Τὰ πρόσωπα πάντων αὐτομάτως ἐχρωματίσθησαν ὑποπράσινα.

Ἀφ' οὗ ἐτελείωσε τὸ γεῦμα, ὁ πρεσβευτῆς παρέμεινεν ἵνα συνομιλήσῃ πρὸς τὸν Βεζίρη. ἡμεῖς δὲ ἐξήλθομεν τῆς αἰθούσης. Ἦτο σκότος καὶ ἐπιπτε φιλὴ βροχῆ. Εἰς τὴν ἄλλην αἰθουσαν, εἰς τὸ βάθος τῆς αὐλῆς ὑπὸ τὸ φῶς μιᾶς λαμπάδος ἐγευματίζον καθήμενοι χαμαὶ ἢ καθῆς μετὰ τῶν ἀνθρώπων του καὶ οἱ γραμματεῖς τοῦ μεγάλου Βεζίρη. Ἐξ ὅλων τῶν μικρῶν παραθύρων τῶν τεσσάρων τοίχων, ἀτίνα ἐφωτίζοντο ἀπὸ τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς αἰθούσης, ἐκρυφακίσταζον γυναῖκες καὶ παιδιά, ὧν ἡμεῖς ἐξώθεν διεκρίνομεν τὸ μαῦρον διάγραμμα. Διὰ τινος ἡμιθουσιᾶς θύρας τοῦ ἰσογείου ἐφαίνετο ἄλλη αἰθουσα λαμπρῶς φωτισμένη, ὅπου ἐκάθηντο κύκλῳ ἢ ἦσαν ἠδυσπασθῶς ἐξηλωμένοι αἱ γυναῖκες τοῦ μεγάλου Βεζίρη φοροῦσαι ὡσπερ βασιλισσαὶ διαδήματα, ἀλλ' ἐλαφρῶς ἀποκρυπτόμεναι ὑπὸ τοῦ ἀρωματώδους καπνοῦ, ὅστις ἀνέβαινεν ἀπὸ τῶν πρὸς τοὺς πόδας τῶν καιμένων θυμιατηρίων. Δούλοι καὶ δούλαι ἐπήγαγον καὶ ἤρχοντο μετὰ τοῦ ἐστιατορίου καὶ τῶν μαγειρείων διερχόμενοι διὰ τῆς αὐλῆς, εἰσῆρχοντο πότε εἰς τὴν μίαν θύραν καὶ πότε εἰς τὴν ἄλλην, ἀνέβαινον καὶ κατέβαινον. Ὅσα ἦσαν πενήτηκοντα τοῦλάχιστον πρόσωπα εἰς κίνησιν καὶ ὁμῶς οὔτε φωνὴν ἤκουες οὔτε βῆμα οὔτε ψιθύρισμα. Ἐνόμιζες ὅτι ἦσαν ἄφωνα καὶ μυστηριώδη πρόσωπα φαντασματικῆς τινος παραστάσεως· ἐκπλακτοὶ καὶ ἡμεῖς ἐπὶ ταῦτα, μακρὸν χρόνον ἐμείναμεν παρατηροῦντες ἀπὸ τοῦ σκότους, ὅπου ἐκρυπτόμεθα, χωρὶς οὐδὲ λέξιν νὰ προφέρωμεν.

Ἀπερχόμενοι εἰδόμεν κρημαμένον πρὸς τινὰ τῶν παραστάδων τῆς αὐλῆς χονδρὸν λωρίον μὲ πολλοὺς κόμβους. Ὁ διεμνηθεὺς ἠρώτησε δούλον τινὰ τῆς οἰκίας εἰς τί ἐχρησίμευεν ἐκεῖνο τὸ λωρίον.

— Νὰ μὰς μαστιγώσωσιν, — εἶπε.

Ἰπεύομεν πάλιν καὶ κατευθυνόμεθα πρὸς τὴν οἰκίαν μας συνοδηγούμενοι ὑπὸ σμήνοισ δούλων τοῦ Βεζίρη κρατούντων φανούς. Τὸ σκότος ἦτο ψηλαφιστὸν καὶ ἡ βροχὴ ῥαγδαία. Βίναὶ ἀδύνατον νὰ φαντασθῆ τις τὴν παραβέον ἐντύπωσιν. ἦν ἐκαμινεν ἡ μακρὰ ἐκείνη ἵπκασια, ἡ σειρά τῶν φανῶν, ὁ ὄμιλος τῶν ἐνόπλων καὶ κούκουλαμένων ἀνδρῶν, τὸ ἐκωφαντικὸν κράτημα τῶν ποδῶν τῶν ἵππων, ὁ ὄρυθος τῶν ἀγρίων κραυγῶν διὰ μέσου τοῦ λαθυρίθου τῶν στενῶν δρομίστων καὶ τῶν ἐσκαπασμένων διαδρόμων καὶ ἐν τῇ βαθυτάτῃ σιγῇ τῆς κοιμώμενης πόλεως. Ἐνόμιζες ὅτι εἶναι πένθημος συνοδία βαδίζουσα διὰ τῶν μακίωνδρων ἀπεράντου

σηλαίου ἢ κρυφία στρατιωτῶν· ὀδοιπορία νύκτωρ δι' ὑπογίων στοῶν προχωροῦσα ἵνα αἰφνης καταλάβῃ ἐχθρῶν φρούριον. Ἀφῆνης ἡ συνοδία ἐστάθη, νεκρικὴ σιγὴ ἐπεκράτησε καὶ διεκρίναμεν φωνὴν λέγουσαν ἀραβιστί·— Ἡ ὀδὸς εἶναι κεκλεισμένη!— Μετὰ μίαν στιγμὴν ἠκούσθη κρότος πολὺς κτυπημάτων. Οἱ στρατιῶται τῆς συνοδίας μας πρὸσπέθοντο μὲ τὰ κοντάκια τῶν τουφεκίων νὰ διαρρήξωσι μίαν ἐκ τῶν χιλίων πυλῶν, αἵτινες τὴν νύκτα ἐμποδίζουσι τὴν κυκλοφορίαν διὰ τῶν ὁδῶν τοῦ Φέξ. Ἡ ἐργασία διήρκεσεν ἐπ' ὀλίγον· ἤστράπτεν, ἐβρόντα, ἐβροχεν· οἱ δούλοι καὶ οἱ στρατιῶται ἐπήγαγον καὶ ἤρχοντο μὲ τοὺς φανούς καὶ διεγράφοντο μαῦραι αἱ μακρᾶί των σικαὶ ἐπὶ τῶν τοίχων· ὁ καθῆς ὄμοιος ἐπὶ τῶν ἀναβολῶν ἠπέλει τοὺς ἀοράτους κατοίκους τῶν περίξ οἰκιῶν ἡμεῖς δὲ ἐνέτρυφώμεν ἐν τῷ μέσῳ τῆς λαμπρῆς ἐκείνης εἰκόνος τοῦ Ρεμβράντ μετ' ἀπεριόριστου εὐχαριστήσεως. Τέλος τὰ κτύπηματα ἐδιπλασιάσθησαν, ἡ πύλη ἠνοήθη καὶ ἐξηκολούθησαμεν τὴν πορείαν μας. Ὀλίγον πρὶν ἢ φθάσωμεν εἰς τὸν οἶκόν μας, ὑπὸ τυμβοειδῆ καμάραν, ἐξ στρατιῶται τοῦ πεζικοῦ μὰς ἐπαρουσίασαν ὅπλα διὰ τῆς μιᾶς μόνου χειρὸς, διὰ δὲ τῆς ἄλλης ἐκράτουν λύχνον ἀνημμένον καὶ αὐτὴ ἦτο ἡ τελευταία σκηνὴ τῆς φαντασματικῆς παραστάσεως τῆς ἐπιγεγραφομένης·— Ἐν γεῦμα εἰς τοῦ μεγάλου Βεζίρη. — Ἄλλ' ὄχι ἡ τελευταία σκηνὴ ἦτο ἄτε, μάλισ ἐισελθόντες εἰς τὴν αὐλὴν μας ἐχύθημεν εἰς καταβρόχιον γαλλικῶν ἀερδελῶν καὶ εἰς καταρροφῆσιν πολλῶν φιαλῶν οἴνου τοῦ Κορδά. Τότε ὁ σύντροφός μας Οὐσης ὑψῶνας τὸ ποτήριον ὑπεράνω τῶν κεφαλῶν μας, ἀνέκραξε μὲ φωνὴν σεμνοτάτην·— Τῷ βὲν Ἰαμανὶ Βασαρχεῖν, μεγάλῳ Βεζίρη τοῦ Μαρῶκου, χαριτωθῶτως ζενίσαντί μας, ὁ Στέφανος Οὐσης, χριστιανικώτατα συγχωρῶν, ἀφιερῶνε!

Η ΤΡΕΛΗ!

Φορεὶ κυριόπλεκτο στεφάνι
 π' ἀπόπλεγά της τὰ μαλλιά
 διαβαίν' ἀπ' ἐξω ἀπὸ τῆ στέην
 δεῖλε κα' ἀγάλλα ἡ κοστέλι,
 καὶ τραγουδᾷ ἀφαιρημένη
 σὴ συμφορὰ τῆς τῆ βαρεῖα
 — φέρετε τὰ στέφανα! φέρετε κερὰ!
 γίετ' ὁ γαμβρός μὲ περιμένει!

Τῆ στέην βλέπ' ἐρημωμένη,
 τ' ἀρούκ' ἀ χέρι ξενικό,
 μὰ δὲν θυμᾶται πὶς ἡ κούμνη,
 πᾶς τῆς σκατῶσαν τὸ βουκό.

1. Τοῦ ποιήματος τοῦτου γαλλικὴ μετάφρασις γενομένη ὑπὸ τοῦ μακρητίου de Queux de Saint-Maire ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ περιοδικῷ συγγράμματι «Revue des peuples Latins».

Και τραγουδάει και διαβαίνει
 με τὴ γλωσσὴ τῆς τῆ θωρήκῃ
 — Φέρτε τὰ στέφανα! φέρτε κερὰ!
 γιὰτ' ὁ γαμβρὸς μὲ περιμένει!

Ἄπο παιδί τὸν ἀγαποῦς,
 κ' ἦταν ὁ γάμος Κυριακῆ
 λευκονδερμίνη καρτεροῦς
 νὰ μαζευθοῦν αἱ ἰδιόλοι,
 νὰρθοῦν οἱ φίλ' οἱ καλεσμένοι
 ἀπὸ τὰ λόγουρα χωρτὰ.
 — Φέρτε τὰ στέφανα! φέρτε κερὰ!
 γιὰτ' ὁ γαμβρὸς μὲ περιμένει!

Θωροῦν καπνοῦς! Ἄκοῦν ταυφέλια!
 Ἔρχετ' ἡ νυμφικὴ πομπή!
 Ἄκοῦν φωνάζει καὶ τοῦμπαλέκια —
 Ἄνοιξτε, ἀνοιξτε νὰ μῆθῃ!
 Εἶν' οἱ πακπαδες φορμεμένοι,
 κ' εἶναι πολλὴ ἡ ἀργοπορίᾳ,
 — Φέρτε τὰ στέφανα! φέρτε κερὰ!
 γιὰτ' ὁ γαμβρὸς μὲ περιμένει!

Ἄνοιγ' ἡ θύρα καὶ κυτάρου. —
 Βέθηθα Χριστὲ ἀπ' τὸν οὐρανὸ!
 Δεξιὰ κερβὰν οἱ κλέσταις σφάζου,
 ἐπιστὰν ἐν εὐρου Χριστιανῶ!
 Τὸς ῥέσπους φεύγου ἄντροπιασμένοι,
 καὶ καίγουν τ' ἔφταστα χωρτὰ...
 — Κρόψτε τὰ στέφανα καὶ τὰ κερὰ,
 γιὰτ' εἴμαστ' ὅλοι σκοτωμένοι!

Ἢ στάνη γίνητ' ἄνου κάτου,
 ἄνου καὶ κάτου τὸ χωρτὸ!
 Τρέγ' ὁ γαμβρὸς μὲ τ' ἄρματά του,
 τρέγ' ὅλο τὸ συμπεθερὸ,
 γιὰ νὰ γλυτώσων τὴν κλειμένην
 ἀπὸ τ' ἀνήμερα κερὰ.
 — Ποῦναι τὰ στέφανα καὶ τὰ κερὰ;
 καὶ ποῦν' ἡ νύψ' ἡ παινεμένη;

Τὸς μίθωσαν ὁ στολισμὸς τῆς,
 τ' ὄρατο σῶμά τῆς καὶ νεῖδ'
 Σκοτώσαν τὸν γαμβρὸν ἐμπρός τῆς,
 σφάξαν τὸν γέρο τῆς γονιῶ,
 καὶ τὴν ἐσύραν ζαλισμένην
 μέσ' στὰ βουνὰ τὰ μακρὰ!
 — Ποῦναι τὰ στέφανα καὶ τὰ κερὰ;
 ποῦν' ὁ γαμβρὸς ποῦ περιμένει;

Τὸν εἶδε λείψαν' ἄμροστὴ τῆς,
 ἄν τὴν ἐπέρναν' μὲ σπουδῆ.
 Κόλλησαν τὰ λογικὰ τῆς,
 θάρρει πῶς ζῆ, καὶ τραγουδεῖ
 — Παρακαλῶ γονατισμένη,
 πάρτε μ' ὅλα τὰ φλουρὰ,
 καὶ φέρτε στέφανα! φέρτε κερὰ,
 γιὰτ' ὁ γαμβρὸς μὲ περιμένει!

Κι' ἀνθίει κι' ἄλλα, αὐτὸς, τ' ἀνῶναι,
 θὰ σὰς τὰ δώση στὴ σιγῆ!
 Ἄφῃστε τὴ ζωὴ μου μένο!
 Ἄφῃστε μόνο τὴν τιμὴ!
 Γιὰτὶ, μὲ κέρ' ἀτιμασμένη
 πῶς νὰ κλέβη στὰ χωρτὰ
 — Φέρτε τὰ στέφανα! φέρτε κερὰ!
 γιὰτ' ὁ γαμβρὸς μὲ περιμένει;

Ἢ ἄνω στὴν ὄχθη γονατίζει,
 νομίζει κάποιος τὴν κρατεῖ.
 Κάποιος τὴν μάχεται νομίζει,
 νὰ τὸν ξεφύγ' ἀδυνατεῖ,

καὶ κράζει μ' ὄψ' ἀπαλπισμένη
 καὶ μὲ νεκρὴ γλωσσὴ θωρήκῃ
 — Φέρτε τὰ στέφανα! φέρτε κερὰ!
 γιὰτ' ὁ γαμβρὸς μὲ περιμένει!

Ἄπο τὴν ὄχθη ξεπετιέται,
 πέφτει στὴν λίμνη τὰ νερά
 Ἢ λίμν' ἀνοίγει καὶ σκορπιάται
 καὶ ξανακλείει Ὀλιθερά!
 Κ' εἶ' ἀπ' τὴν ἀβυσσοῦ δὲν μένει
 παρὰ μὲ ἀντήχησι βαριά
 — Φέρτε τὰ στέφανα! φέρτε κερὰ!
 γιὰτ' ὁ γαμβρὸς μὲ περιμένει!

Λονδίνον 9 Μαρτίου 1883.

Γ. Μ. ΒΥΖΗΝΟΣ.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ κ. Π* βλέπει τὸν δωδεκαετηεῖ υἱὸν τοῦ τύ-
 ποντα ἄλλο παιδίον, μόλις ἐξαετῆς :

— Γιὰ γκο, φωνάζει, δὲν ἔντρέπεσαι ἐσὺ, τόσω
 μεγάλος, νὰ κτυπῆς ἕνα τόσω μικρὸ παιδί ;

— Μπᾶ, καὶ σὺ εἶσαι παιὸς μεγάλος ἀπὸ μέ-
 να γιὰτὶ λοιπὸν δὲν ἔντρέπεσαι νὰ μὲ κτυπῆς ;

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Τῶν γυναικῶν ἡ ἡλικία εἶνε ὠρολόγιον, ὅπερ
 κατὰ μὲν τὰ πρῶτα ἔτη πάντοτε πάγει ἐμ-
 πρὸς, κατὰ δὲ τὸ γῆρας πάντοτε μένει ὀπίσω.

Ἢ ἀρετὴ εἶνε ἡ ὑγεία τῆς ψυχῆς.

Ὁ ἀσφαλέστερος ἡμῶν προστάτης εἶνε ἡ ἀ-
 ξία μας.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Γεγονὸς περιέργου ἀναγράφει ἐλθετικὴ τις
 ἐφημερίς :

Δύο περιήγηται εὐρισκόμενοι ἐπὶ τοῦ ὄρους
 Hundstein προσεβλήθησαν σφοδρῶς ὑπὸ μεγά-
 λου ἀετοῦ, πρὸς ἀπόκρουσιν τοῦ ὁποῖου ἠναγ-
 κάσθησαν νὰ μεταχειρισθῶσι τὰς ὀδοιπορικὰς
 αὐτῶν βέβδους. Τὸ ἀρπακτικὸν ὄρνεον περι-
 πτατο ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς τῶν διαγράφων κύ-
 κλους καθισταμένους ὀλονὲν στενωπέρους, καὶ
 βάλλον ἀγρίους κρωγμούς. Εἶτα ὄρμα ἀκατά-
 σχετον ὡς βέλος κατὰ τῶν δύο ὀδοιπέρων, αἰ-
 τινες μετὰ μεγίστου κόπου ἀπέκρουον τὰς
 προσβολὰς του, καὶ ἐπὶ τέλους ἠναγκάσθησαν
 νὰ υποχωρήσωσι. Πιθανόν φαίνεται ἔτι ὁ ἀε-
 τὸς εἶχεν ἐκεῖ που τὴν φωλεαύ του, καὶ ἐφο-
 βεῖτο μὴ αἱ ξένοι ἀπαγάγωσι τοὺς νεοσσούς του.